

Draugai šerinkai ir skaitytojai! Dabar mes pergyvename sunkiausį laiką, todėl kviečiame visus į talką: kalbinkite naujų šerinkų ir naujų skaitytojų.

L A I S V Ė

"Laisvės" prenumerata Amerikoje ir užrubežiuose metams \$3.50, pusei metų—\$1.75.

No. 75

Telephone 3878 Stagg.
455 Grand Street

Brooklyn, N. Y., Utarninkas, 17 Rugsėjo (Sept.), 1918.

Kaina pavienio numerio 5c.
Aštuoni puslapiai.

VIII METAI

DEBSAS APKALTINTAS

Prisąskinti teisėjai tarėsi 6 val. — Apkaltintam grėsia 20 metų kalėjimo. — Bausmė bus paskirta subatoj.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Cleveland, Ohio, 12 d. rugs. — Šiandien prisąskinti teisėjai pripažino Eugenijų V. Debsą kaltu trijuose jam užmetamuose prasižengimuose.

Teisėjai tarėsi apie 6 valandas.

Teisėjas Westenhaver paliko Debsą po tuo pačiu užstatu iki subatai, kuomet Debsui bus paskirta bausmė. Didžiausia sulyg kiekvieno apkaltinimo bausmė yra 20 metų kalėjimo ir \$10,000 bausmės. Apgynėjai paskelbė prašysią naujo teismo.

Teisėjas užbaigė savo pamokslą prisąskintiems teisėjams ši rytą, 9 val. Kaltintojas gi ir apgynėjai jau vakar buvo savo kalbas užbaigę. Apgynėjų pusės liudininkai nebuvo klausinėjami, kadangi Debsas pats išdėstė prisąskintiems teisėjams visą dalyką.

Teisėjas Westenhaver nurodė, kad Debsas turi būti pripažintas kaltu, jeigu jis tyčia ir su blogais norais stengėsi trukdyti valdžios karės veikimui.

Tačiau jisai pabrėžė, kad papildytas špiegavimo perspėjimui įstatymas nebuvo taikomas suvaržymui skirtingų nuomonių, kurios nesutinka su didžiumos žmonių ir valdžios nuomone, ir kad Debsas turi būti pripažintas nekaltu, jeigu savo, Cantone pasakymoje, kalboje, kuria kaltintojai labiausiai rėmėsi, jisai neturėjo kriminalio tikslo. Jis pasakė, kad nupėkinti karę arba kritikuoti administraciją arba karės vedimą nėra prasižengimu, jei tik tas nedaroma su kriminaliais tikslais.

Teisėjas Westenhaver kalbėjo prisąskintiems apie pusantros valandos laiko. Jam užbaigus, aš priėjau prie Debs'o ir paklausiau, kaip jam išrodo teisėjo kalba.

"Aš manau, teisėjas kalbėjo labai beaiškiškai," atsakė Debsas. "Kaip ten nebūtų, kalba buvo gera. Pasakyk New Yorko draugams, kad viskas gerai. Pasakyk jiems, tegul nesirūpina dėl manęs, nors ir būtų priešinga ištarmė."

Prisąskintiems teisėjams buvo paaiškinta, kad jie privalo apkaltinti arba išteisinti Debsą tik keturiuose jam užmetamuose prasižengimuose, kurių pirmiau buvo priskaityta net 10. Štai kokie tie apkaltinimai:

Stengėsi sukelti nepaklūnybę, neistikimybę, maištą ir atsisakymą pildyti prievartos militarių ir laivyno spēkų tarpe.

Kenkė ir stengėsi kenkti įsirašymui ir stojimui karės tarnyston.

Kalbėjo kalbas, taikomas sukurstymui ir paraginimui prieš priešinimosi Sąjonytoms Valstijoms ir užtariamui šalies priešų.

Priešinosi Suvienytų Valstijų siekiams.

Prisąskinti teisėjai tarėsi 6 val. — Apkaltintam grėsia 20 metų kalėjimo. — Bausmė bus paskirta subatoj.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Cleveland, Ohio, 12 d. rugs. — Šiandien prisąskinti teisėjai pripažino Eugenijų V. Debsą kaltu trijuose jam užmetamuose prasižengimuose.

Teisėjai tarėsi apie 6 valandas.

Teisėjas Westenhaver paliko Debsą po tuo pačiu užstatu iki subatai, kuomet Debsui bus paskirta bausmė. Didžiausia sulyg kiekvieno apkaltinimo bausmė yra 20 metų kalėjimo ir \$10,000 bausmės. Apgynėjai paskelbė prašysią naujo teismo.

Teisėjas užbaigė savo pamokslą prisąskintiems teisėjams ši rytą, 9 val. Kaltintojas gi ir apgynėjai jau vakar buvo savo kalbas užbaigę. Apgynėjų pusės liudininkai nebuvo klausinėjami, kadangi Debsas pats išdėstė prisąskintiems teisėjams visą dalyką.

Teisėjas Westenhaver nurodė, kad Debsas turi būti pripažintas kaltu, jeigu jis tyčia ir su blogais norais stengėsi trukdyti valdžios karės veikimui.

Tačiau jisai pabrėžė, kad papildytas špiegavimo perspėjimui įstatymas nebuvo taikomas suvaržymui skirtingų nuomonių, kurios nesutinka su didžiumos žmonių ir valdžios nuomone, ir kad Debsas turi būti pripažintas nekaltu, jeigu savo, Cantone pasakymoje, kalboje, kuria kaltintojai labiausiai rėmėsi, jisai neturėjo kriminalio tikslo. Jis pasakė, kad nupėkinti karę arba kritikuoti administraciją arba karės vedimą nėra prasižengimu, jei tik tas nedaroma su kriminaliais tikslais.

Teisėjas Westenhaver kalbėjo prisąskintiems apie pusantros valandos laiko. Jam užbaigus, aš priėjau prie Debs'o ir paklausiau, kaip jam išrodo teisėjo kalba.

"Aš manau, teisėjas kalbėjo labai beaiškiškai," atsakė Debsas. "Kaip ten nebūtų, kalba buvo gera. Pasakyk New Yorko draugams, kad viskas gerai. Pasakyk jiems, tegul nesirūpina dėl manęs, nors ir būtų priešinga ištarmė."

Prisąskintiems teisėjams buvo paaiškinta, kad jie privalo apkaltinti arba išteisinti Debsą tik keturiuose jam užmetamuose prasižengimuose, kurių pirmiau buvo priskaityta net 10. Štai kokie tie apkaltinimai:

Stengėsi sukelti nepaklūnybę, neistikimybę, maištą ir atsisakymą pildyti prievartos militarių ir laivyno spēkų tarpe.

Kenkė ir stengėsi kenkti įsirašymui ir stojimui karės tarnyston.

Kalbėjo kalbas, taikomas sukurstymui ir paraginimui prieš priešinimosi Sąjonytoms Valstijoms ir užtariamui šalies priešų.

Priešinosi Suvienytų Valstijų siekiams.

Prisąskinti teisėjai tarėsi 6 val. — Apkaltintam grėsia 20 metų kalėjimo. — Bausmė bus paskirta subatoj.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Cleveland, Ohio, 12 d. rugs. — Šiandien prisąskinti teisėjai pripažino Eugenijų V. Debsą kaltu trijuose jam užmetamuose prasižengimuose.

Teisėjai tarėsi apie 6 valandas.

Laikraštis Nation nuo seniai pasižymėjo savo moksliniu teisingumu, giliu filosofiskumu ir puikiu literatiniu skoniu. Jisai visuomet buvo vedamas liberalėj dvasioj ir pasižymėjo savo drąsumu.

PAČTOS VALDŽIA ATĖMĖ IŠ MILWAUKEE LEADER TEISE NAUDOTIS PAČTA.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Suvienytų Valstijų valdžia atsisako siųsti pačta laiškus ir siuntinius, adresuotus soc. laikraščiu Milwaukee Leader, kurio redaktoriu yra Victor Berger.

Milwaukee pačta grąžina siuntėjams visus Leaderiui adresuotus laiškus su pažymėjimu "negalima siųsti sulyg įstato prieš špiegavimus."

VISOJ ŠALY UŽSIREGISTRAVO 14,000,000 VYRŲ.

Užsiregistravo daugiau, negu tikėtasi. — Ateinančią savaitę pradės siuntinėti klausimų knygetes.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Washington, 13 d. rugs. — Gavęs iš kelių valstijų oficialius pranešimus, rodančius, jog naujoji registracija sieks veik 14,000,000, prov. maršalas generolas E. P. Crowder pasiuntė generolui Pershingui Francijon sekančią telegramą:

"Vakar šalis taip puikiai atsiliepė į kvietimą registruotis, kad perviršio visus pirma darytus apskaitliavimus. Tokiu būdu užtikrintas nesustojantis plaukimas spēkų po jūsų komanda esančion armijon."

Šiandien gen. Crowder labai džiaugiasi, jog, sulyg visų gautų pranešimų, pasirodo, kad registracija praėjo be jokių netikėtų incidentų ir kad vyrai labai noriai ėjo registruotis.

Vietos (New Yorko) Komisijos sparčiai veikia.

Vietinės registracijos komisijos, New Yorke, taip greitai savo darbą atliko, kad dabar tikima, jog ateinančios savaitės pradžioj — gal net panedėly — bus pradėta išsiuntinėti klausimų knygetes (questionnaires) jauniems nuo 18—20 metų, ir nuo 32 iki 36 metų. Taip buvo gen. Crowderio jau pirmiau suplenuota ir jisai vylėsi tuos savo plenus ikūnyti, jei nevyks kokių netikėtų kliūčių. Dabar matoma, kad kliūčių nebus.

UŽMUŠTI IR SUŽEISTI LIETUVIAI KAREIVIAI

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Šavlikas, Juozas L., kapralas, Bliss, Neb., užmuštas.

Grabauskis, Valteris, Dickson, Pa., užmuštas.

Kadelskis, Stan., New Haven, Conn., užmuštas.

Klimavičius, Edv., Chicago, Ill., užmuštas.

Laučis, Juozas, East Windsor Hill, Conn., mirė nuo žaizdų.

Grodzinski, Juozas, seržantas, New York, N.Y., sunk. suž.

Krušinski, Juozas, kapralas, Buffalo, N. Y., sunk. sužeistas.

Bačevskis, Adomas, New York, N. Y., sunkiai sužeistas.

Kaminskis, Vincas, Chicago, Ill., sunkiai sužeistas.

Jančevskis, Juozas, Shelton, Conn., sunkiai sužeistas.

Astrauskis, Vincas, Pequabuck, Conn., sunkiai sužeistas.

Červaitis, Juozas, Enfield, Conn., dingio.

Libertas, Juozas B., Detroit, Mich., užmuštas.

Wiča, Benediktas, Fitchburg, Mass., užmuštas.

Dublinkis, J. J., Shamokin, Pa., mirė nuo žaizdų.

Kovalskis, Motiejus, Chicopee, Mass., mirė.

Karvelaitis, A., kapralas, Collinsville, Ill., sunk. suž.

Ganšarauskis, Jonas, Hazleton, Pa., sunkiai sužeistas.

Kordas, Konst. Duluth, Mich., sunkiai sužeistas.

Jokymas, Antanas, Newark, N. J., sunkiai sužeistas.

Kočanovskis, O. C., La Salle, Ill., sunkiai sužeistas.

Kovalskis, Pranas, Trenton, N. J., sunkiai sužeistas.

Skučas, Juozas, Trenton, N. J., sunkiai sužeistas.

Matuzas, Pranas, Tariffville, Conn., sužeistas.

Mališka, Ignas, Milwaukee, Wis., užmuštas.

Argaitis, Juozas, Kovno, Russia, užmuštas.

Bauras, Andrius, Simpson, Pa., užmuštas.

Kovalskis, A., Tariffville, Conn., sunkiai sužeistas.

Ječius, A. J., Bangor, Me., sunk. sužeistas.

Sermukšnis, A., Shenandoah, Pa., sunkiai sužeistas.

Voinarskis, C. A., Plymouth, Pa., sužeistas.

Redleckis, Jonas, Jersey City, N. J., užmuštas.

Mislinskis, Vacl., Wilmington, Del., užmuštas.

Olševskis, Aleks., mechanikas, Troy, N. Y., sunkiai suž.

Kierskis, Jok., La Salle, Ill., sunkiai sužeistas.

Jančis, Adomas, Fort Griffith, Pa., dingio.

Simavičius, Jonas, Kenosha, Wis., dingio mūšy.

Bentkauskis, C., So. Bend, Ind., sunk. suž.

Bernas, Pranas J., Elimira, N. Y., nelaisvėj.

GRĄŠINIMAS RHINE LY-GUMAI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Dabar pradėtoji pirmynėiga, jeigu bus varoma prie liogiškos užbaigos, tai galės duoti pradžią tokiam veikimui, kuris galės užlaužti visą vokiečių liniją siaurių linkui ir galų - gale išsluoti priešą iš francūzų teritorijos. Užėmus St. Mihiel rajoną generolo Pershingo spēkos dabar grąšins Metzto tvirtovei, kuri yra vyriausiu vokiečių atsiremimo punktu šioje fronto dalyje. Tuomet taipgi amerikiečiai bus geroj pozicijoj pradėt užpuolimą ant didžiū priešo industrijos centrų Rhine upės lygumoje.

GOMPERSAS IR JO MISIJA NUVAZIAVO GENOVA'N, ITALIJOJ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Genoa, Italija, 9 d. rugs. — Subatoj Genoa atvyko visa Amerikos darbo misija, kurią vadovauja S. Gompersas. Vakarija misija aplankė Ansalio kanuolių dirbtuves.

SAKŲ, RUSIJA KARIAUS SU TALKININKAIS ŠIAURIUOSE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 10 d. rugs. — Valstybės departamentas ši vakarą gavo pranešimų, kad Vokietija ir Rusija pasirašiusios savitarpe sutartį, kurios svarbiausias tikslais būsią priverst bolsėvikus kariauti su talkininkais šiauriose.

ITALAI PRISIDĖJO PRIE KITŲ TALKININKŲ MURMANO PAKRAŠTY.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rymas, 9 d. rugs. — Šiandien pusiau oficialiai paskelbta, kad Italijos kariūmenė atvyko Murmano rajoną. Anglai ir amerikiečiai jau nuo tūlo laiko apėmė Murmano pakraštį ir plečia savo veikimą Rusijos gilumon.

EXTRA

DEBSAS PASMERKTAS 10 METŲ KALĖJIMO.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").
Cleveland, Ohio, 14 d. rugs. — Eugenijus V. Debsas liko šiaandien pasmerktas dešimčiai metų kalėjimo West Virginia valstijos kalėjime. Jisai pasmerktas po pripažinimo kaltu peržengime papdyto špiegavimo įstatymo savo kalba, pasakyta mieste Canton, Ohio, 16 d. birželio, 1918 m., Ohio valstijos socialistų suvažiavime.

Amerikiečiai Eina Pirmyn

PIRMAS DIDELIS AMERIKIEČIŲ UŽPUOLIMAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

12 d. rugsėjo amerikiečių kariūmenė, po vadovyste gener. Pershingo, pradėjo pirmą didelį užpuolimą 20 mylių fronte tarpe Meuse ir Moselle upių. Pranešama, kad pačioj užpuolimo pradžioj amerikiečiai paėmė 10 kaimų. Vėliausios žinios skelbia, kad mūsų linija jau ketletą mylių pastumta pirmyn ir vis toliau stumiama.

PERSHINGAS PAĖJO PIRMYN 10 MYLIŲ; PAĖMĖ 20 MIESTELIŲ.

Priešas apleidžia svarbias pozicijas St. Mihiel rajone.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, 13 d. rugs. — Francūzų karės valdyba šiaandien pranešė, kad "amerikiečių ataka St. Mihiel fronte tęsiasi su geromis pasekmėmis."

Užpuolimuose ties Verdunu francūzai užėmė žymų plotą ir paėmė nelaisvių.

Į vakarus nuo St. Quentin francūzų kariūmenė atėmė nuo vokiečių kaimelį Savy. Champagne fronte francūzai atstumė vokiečių užpuolimą netolimai Masnilles-Hurlus.

London, 13 d. rugs. — Vokiečių karės valdžia jau oficialiai prisipažįsta, kad galingas amerikiečių užpuolimas pietrytuose nuo Verduno priverstė juos apleisti St. Mihiel kylių.

Šiandien vokiečių valdžios pranešimai paskelbė, kad "atakos buvo tikėtasi ir kad to rajono apleidimas prasi-dėjęs dar prieš keletą dienų."

Vokiečiai, sulyg oficialių pranešimų, pasitraukė užpakalinį "naujai prirengtas pozicijas."

ABELNA KARĖS ŽINIŲ SUTRAUKA.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Šiandien kiekvienas pranešimas iš didžiojo amerikiečių fronto rodė, kad gen. Pershingo pirmosios armijos pradėtasis užpuolimas vis labiau plečiasi, atsiekia vis didesnių pasekmių ir daug ką žada. Iš mažų, bet sutartinų atakų abiejuose St. Mihiel kyliu šonuose, kova išsiplėtė ir apėmė daugiau 40 mylių plotą veikskersai viso to siauro kylio. Tą kylių arba siaurą įsikisimą į francūzų pozicijas pa-

darė Bavarijos kronprinco armija pirmame pasikėsinime apsupti Verduną, keturi metai atgal. Neoficialės žinios skelbia, kad amerikiečiai jau paėmė 20 miestelių, jų tarpe ir miestelį St. Mihiel. Belaisvių skaitlius jau siekia apie 12,000.

PAIMTA SVARBI VOKIEČIŲ POZICIJA MONT SEC

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Mont Sec, kuris skaitomas raktu prie visų vokiečių apsigynimo pozicijų pietuose, jau pateko amerikiečiams ir pastarieji, kartu su francūzais pasistumė pirmyn net iki 10 mylių tolum.

Šiandieniniai pranešimai rodo, kad prieš linija sparciai traukiasi atgal nuo St. Mihiel ir rytus apie 12 mylių fronte. Vienoj vietoj iš abiejų sparnų užpuolantieji randasi jau tik 6 mylios nuo vieno sparno skersai iki kitos. Toje pasidariusioje taisy sakant kieseinėje užlenktos, sakoma, 2 vokiečių divizijos.

Militariai žinovai jau sprendžia, kad tasai veikimas nevien išnaikins įkyrų kylių, bet taipgi galės būti pradžia svarbios kampanijos, kuri labai plačiam frunte perkelis mūšius ant prieš žemės. Tie pranašauto spėja, jog francūzai ta tuoj pradės užpuolimą Verdunu ir tasai užpuolimas gali plėstis į vakarus net Rheimso.

AMERIKIEČIAI UŽĖMĖ VISĄ ST. MIHIEL KYLĮ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amerikiečių armija Lotaringijoje (Lotaringioj), 13 d. rugs. — St. Mihiel kyliu jau visas nušluotas ir prieš spēkos dabar jau atstumtos veiki priepat žinomos "Wotan-Hindenburgio linijos." Dabar amerikiečių ir francūzų frontas eina veiktiesia linija nuo Verduno į rytus iki Moselle upės.

Amerikiečių linija dabar jau siekia miestelius Norroy, Jaulny, Xammes, St. Benoit, Hattonville, Hannonville ir Herbeuville.

TROCKIS PATS KOMANDUOJA KARIŠKAS SPEKAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London.—Čia patirta, kad Leonas Trockis, bolsėvikų karės ministeris, dabar rindasi netoli Ekaterinburgo ir ypatingai komanduoja didelę bolsėvikų armiją.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

Baisios Skaitlinės.

Darbo Departamentas paskelbė savo raportus. Iš tų raportų mes matome, kad pensylvanijos angliakasykose bėgyje septynių mėnesių buvo 141,475 nelaimingi atsitikimai su darbininkais. Iš to skaitliaus 1,377 darbininkai tapo užmušti arba nuo sunkių sužeidimų tuojaus mirė. Kiti išliko gyvai, bet ar jie turi fokią sveikatą, kokią turėjo pirmiau? Be abejonės daugelis jų pasiliko amžinai elgetomis.

Buržuazinė spauda, minėdama tas baisias skaitlines, žyganėdina tu, kad pritaikyti viską prie „nelaimingų atsitikimų“. Apie priestis, kurios pagimdo tuos nelaimingus atsitikimus, nei puse lūpų neprasitaria. Bet nejaugi prie geresnės varkos tiek pat būtų tų „nelaimingų“ atsitikimų? Nežinos. Dabar kasyklų kompanijos nesirūpina darbininkų apsaugoti darbininkų gyvastį, bet deda visas pastangas, kad tik daugiau pelno gaus. Jeigu būtų geresnė draugišinė tvarka, jeigu pirmoje vietoje būtų stoma darbininko gyvastis, o ne pelnas, tuomet drąsiai galima sakyti, kad tiek daug nelaimingų atsitikimų nebūtų.

Bet užtai buržuazinė spauda apgalestauja, kad dėl tų nelaimingų atsitikimų esą nekvieta net 4 milijonai dolerių! Suma didelė ir kapitalistams gaila. Vienok, ar žinote, kad kiekvienas nelaimingas atsitikimas dar neina po 29 dolerius. Vadinasi, kompanijos vidutiniai išlaidų už sužeidimą ir užmušimą darbininko dolerius. Ir to dar gali būti daugiau.

Mūsų Kaimynė Susirūpinus Laisvės Likimu.

Mūsų kaimynė „Vien. Lietuvių“ turi labai „gerą“ arčiau „Laisvės“ linkui. Ji daugiau rūpinasi jos likimu, negu patys laisviečiai. Savo apžvalgų skyriuje ji sako:

„Socialistai rimtai svarsto klausimą, kur statyti socialistų namą. Vieni šaukia už Brooklyną, kiti už Philadelphia, kiti už kitus miestus. Tūlas p. Žemės Žiedas „Laisvėje“ pajaukia tą, sako, kad girdi, tą namą reikės statyti ant ratų, kad galėjus perkraustyti iš vienos vietos kiton.

„Bet tas pats autorius, kitus pajaukdamas toliau pats jau ant juoko pasistato. Jis rimtai kalba, kad jei Brooklynė nesutiks „Kova“ su „Laisvė“, tai „Laisvė“ reikės sukrovus į torbas „numufinti“ į Lietuvą. Nabagė „Laisvė!“ Nėra jai vietos šioje žemėje. Lietuvoje jai dar mažiau bus vietos, nes ten jau irgi laukia socialistiškai laikraščiai. Vieni išganymas tik bolševikuose, kurie visus nebolševikiškus laikraščius uždarytų, o paliktų bolševikiškąjį „Laisvė“.

Mes patartume „Vienybėi Lietuvių“ daugiau rūpintis savo, o ne „Laisvės“ likimu. Pakol „Laisvė“ bus sukrauta į torbą ir „numufinta“ į Lietuvą, tai „Vienybė Liet.“ greičiau tokį likimą susilauks, nes ir dabar klerikalai jos redaktorius suliodavo į savo skūrinę torbą ir nešiojasi, kaip katė kačiukus. Tą jie gali padaryti ir su visa „V. Liet.“

Klerikalams grėsia pavojus.

„Darbininkas“ editoriale rašo: „Pastaromis dienomis atėjo žinių apie atsilykimus nezaledžnikų pabalų įvairiose vietose, tokiose kolonijose, kur jie niekuomet nesilankydavo. Buvo pranešimų apie jų slimpinėjimą Waterburyje, Hudson, dabar Lewistone. Lietuviai katalikai privalo budėti ir nesiūti suklaidinti ir iščiulpi keletą dolerių. Tasai nezaledžnikiškas galvalas remiamas visų socialistų ir laisvamių, išskiriant „Lietuvą“, laikraščiu landžioja po Lietuvos kolonijas ir mulkina nesupratėlius.

„Socialistai ir sandariečiai nezaledžnikus padarė savo jaugiu kovoje su katalikais. Nezaledžnikai yra paprasti pabalos be krislelio tikiybinių bei tautiškų idealų. Paskutiniai nemokšos, žmonių tvirkintojai.“

Socialistams tiek pat nauodos iš „nezaledžnikų“, kiek ir iš „zaležnikų“. Susipraęs socialistas neprisidės nei prie vieno, nei prie kito, nes kaip vieni, taip ir kiti yra mulkintojai darbininkų, tik tam mulkinimui vartoja skirtingas priemones. Bet mes turime pažymėti tą faktą, jeigu katalikai atsimeta nuo „zaležnikų“ (romiečių) ir bėga prie „nezaledžnikų“ ir jeigu zaležnikų klerikalai šaukia katalikus budėti, tai aiškus dalykas, kad jau zaležnikų tikėjimo pamatai sukirmiję ir jis baigia griūti. Budėjimas negelbės. Reikia dėti naują pamatą, bet zaležnikų šulai apie tai nei nesapnuoja. Jie vieton taisyti pamatus, šaukia dar tamsūnėlius fanatikus kovoti prieš socialistus ir kitus priešingai jiems manančius žmones.

„Naujienu“ Svarstyklės.

„Laisvė“ pasmerkdamas Kairio, Biržiškos ir kompanijos bendradarbiavimą išvien su Vilniaus klerikalais, tokią „Naujienu“ redakcijai sukirmiję ir jis baigia griūti. Budėjimas negelbės. Reikia dėti naują pamatą, bet zaležnikų šulai apie tai nei nesapnuoja. Jie vieton taisyti pamatus, šaukia dar tamsūnėlius fanatikus kovoti prieš socialistus ir kitus priešingai jiems manančius žmones.

„Kairiai ir Biržiškos 'sukalbami' ir sykiu su klerika-

lais gamina surašus ištikimų lietuvių, teikia juos vokiečių valdžiai ir tik pagal tuos surašus išleidžia į Lietuvą.“

Po šitos citatos ve ką užgieda:

„Skelbdama šituos begėdiškus prasimanymus apie Kairį ir Biržišką, 'Laisvė' neturėjo jokio fakto, kuris juos galėtų patvirtinti. Ji melavo ir šmeižė tuos žmones, kurių kiekvienas yra šimta kartų vertesnis socialistų judėjimui, negu visi 'Laisvės' redaktoriai' kartu su jos 'Inteligentais' sudėti į vieną kupetą.“

„Nauju savo melu apie 'Naujienu' ji dabar nori paslėpti tą savo šmeižimą.“

Ar Kairys, padėtas ant „Naujienu“ redakcijos svarstyklų atsveria visą „Laisvės“ personalą, mes nemanome siūsti savo kovolierių ir pertikinti tų svarstyklų teisingumą, nes ne mūsų specializacija — tai „Naujienu“ „džiabas“, nes jos pirmiau ištryė kiek gamta laisvės redakcijai ir visiems kairiesiems suteikė proto („Naujienu“ redakcija gamtiško proto neturi, jai Amerikos lietuviai socialistai pagalbėjo savo centais nupirkti protą Šveicarijoje), dabar jau tyrinėja ir svarumą. Lai ji ir toliau tą „džiabą“ dirba. Mes čia pasakysime tik tiek, ar ištikro šmeižėme Kairį, Biržišką ir kitus „Naujienu“ redakcijos bendrus?

Mes žinome gerai, kad Kairys, Biržiška ir kompanija sutiko įeiti į vilnišką klerikalų tarybą. Jų niekas nerinko į tą tarybą. Mes žinome, kad ta taryba rašo „listus“ ištikimųjų dėl grįžimo Lietuvoje ir neįsileidžia tų, kurie jai neįstikimi. Biržiška, Kairys ir kompanija sėdi toje taryboje (dabar eina gandas, kad jie jau pasitraukė iš tos tarybos). Vadinasi, jie išvien bendradarbiauja su klerikalais. Visai kitaip būtų, jeigu tie ponai būtų visuomenės ar darbininkų partijos išrinkti, tuomet mes negalėtume jiems tokių užmetimų daryti patol, pakol jie ten būdami kovotų su klerikalais. Dabar to nėra. Ta taryba nerinkta žmonių, bet susidariusi iš „samozvancų“, nevė liaudies atstovų.

Negana to. Klerikalai patys džiaugiasi, kad Biržiška, Kairys ir kompanija sukalbami. Vadinasi, kiekvienas, turintis „gamtiską protą“ supranta, kad tas, kuris tikrai atstovaus darbo žmonių reikalus, nebus „sukalbamasis“ klerikalams.

Mes dar sykį pakartosime, kad patol Biržiška, Kairys ir kompanija bus klerikalų tokią „Naujienu“ redakcijai sukirmiję ir jis baigia griūti. Budėjimas negelbės. Reikia dėti naują pamatą, bet zaležnikų šulai apie tai nei nesapnuoja. Jie vieton taisyti pamatus, šaukia dar tamsūnėlius fanatikus kovoti prieš socialistus ir kitus priešingai jiems manančius žmones.

M. Spiridonova „Prisikėlė Iš Numirusių.“

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Neseniai Amerikos buržuazinė spauda buvo pranešus, kad bolševikai sušaudė kelis šimtus socialrevolucionierių ir nepadare išimties garsiai revolucionierei Marijai Spi-

ridonovai. Iš lietuvių laikraščių labai daug ašarų išlejo „Naujienu“, kad bolševikai sušaudė Spiridonovą. „Laisvė“ ir tuomet nurodė, kad tos žinios neteisingos, tyčia paleistos buržuazinės spaudos, kad daugiau apšmeižus Tarybų valdžią. Dabar Associated Press atstovas, kuris neseniai pribuvo iš Maskvos į Stockholmą, praneša, kad Marija Spiridonova esanti gyva ir kad jos niekas nei pirštu nepalietęs. Jinai vedanti smarkias diskusijas su Leninu dėlei Tarybų valdžios reikalų.

Dabar „Naujienu“ turėtų išskelti puotą iš priežasties Spiridonovos „prisikėlimo iš numirusių“. Veikiausia „prisikėlimas“ ir tie šimtai revolucionierių, kuriuos buržuazinė spauda padarė bolševikų „žiaurumo“ aukomis ir juos „garbingai palaidojo.“

Aprauda savo Nusmukimą.

Lietuvių Kair. Sąjungoje įvyko didelių permainų: bolševikai viską į savo rankas paėmė. Menševikai ir visi kiti elementai, nuvažiavę į Santarą lieja graudžias ašaras ir pasakoja savo nepasisekimą. Mat, pirmiau Centras ir organas „Laisvas Žodis“ buvo jų rankose. Ir net tokie socialistai, kaip R. Rasikas, buvo priversti išstoti iš Centro ir redakcijos. Bet vėliaus, matomai, papūtė iš kitos pusės vėjai. „Santaros“ N6 kolektyvės redakcijos nariai: J. Byla, J. Elisonas ir Bl. Natkevičius rašo:

„Antram Lietuvių Karininkų suvažiavimui taip nelentai pasibaigus, priversti esame paskutinį savo žodį tarti draugams jau nebe „Laisvame Žodyje“. Parcina tatau ne ant mūsų noro, bet ant tų aplinkybių, kurios dabartės viską valdo ir davė progos bolševikams pasiimti tai, ko jie neturėjo teisės imti, būtent: „Laisvojo Žodžio“ redakciją ir jos turta.“

Toliaus tie nariai nurodina savo nuopelnus, tikslus ir geismus. Tą viską išrodė, išdėstė, vėl gieda:

„Mūsų vietas užėmė kiti; būtent vienos bolševikų frakcijos pastatyti, bet mes raginame visus baigti pradėtąjį darbą, eiti prie plačiųjų Lietuvos darbo žmonių išsivadavimo... Tariamė dar kelialatą žodžių draugams rėmėjams ir prenumeratoriams. Visi rėmėjai (jų pastaruoju laikui būta 35 žmonių, įnešusių 945 rub.), taip ir prenumeratoriai, kurių prenumeratoro laikas neišsibaigė, turite teisę reikalauti gražinti savo įnašas, kurias davė L. K. Sąjungos laikraščiui leisti, o ne bolševikams, kadangi bolševikų tapo paimtas šriftas vertės 1,500—2,000 rublių.“

Čia vėl protestuojama, kad bolševikai viską užgriebė ir net kėsinosi konfiskuoti N2 „Laisvojo Žodžio“. Tuotarpu savo tą raudą užbaigia sėkamai:

Suvažiavimo dauguma tik laikinai iki išrinkimo naujo Centro Komiteto pavedė prezidiumui 'kontrevolucionierių' darbų, suvažiavimui gi iširus ir net jo pirmininkui pl. Raskui uždarius (sic!), o paskiau susidarius dviem,

maž daug lygiom dalims atstovaujantiems organams: V. L. K. Komitetui ir L. K. Tarybai, abu organu lygiai turi teisės per pusę dalyti likusį L.K. Centro Komiteto turta ir darbus.“

Visa ta rauda neaiški, visur sakyta ir nedasakytą, vienok galima suprasti, kad L. K. Sąjungos suvažiavime bolševikų buvo didžiama, jie paėmė viršų ir mažuma pasitraukė — skilo Sąjunga. Suprantama, kur liko didžiūmas, ten pasiliko ir turtas. Kitaip negalėjo ir būti. Tai gi aiškiai matosi, kad bolševikų įtekė ir tarpe lietuvių didėja.

GOMPERSUI NESISEKA SUVAŽIOTI ANGLIJOS DARBININKUS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Jau visiškai nusiminė ir susimaisė tie visi, kurie tikėjosi, kad magiškas Gomperso vardas patrauks Britanijos darbininkų judėjimą nuo jo aiškiai išreikšto siekinio — reikalaut užbaigt karę tarybomis taip greit, kaip tik Vokietijos militarė spēka bus galutinai sumušta mūšio lauke.

Kaip tas tankiai panašiose aplinkybėse įvyksta, tie, kurių brangiausias viltis tapo gyvenimo nuotikių sutriuškintos, jau pradeda nugiežti savo piktumą ant to, kuris, jiems jaučiasi, juos suvadžiojo ir išdavė. Tuosepat rateliuose, kurie dar prieš keletą dienų vadino A. D. F. prezidentą gerbtinausiu ir heroiskiausiu ypatysoje darbininkiško judėjimo srityje, dabar apsiereikia apmaudinga panieka visai Gomperso misijai Europon.

Buržuazinė spauda buvo plačiai išgarsinus, kad Gomperso kelionės pasekmė tikrai bus galutinis sumušimas Arthuro Hendersono Anglijoje ir ankstybas atsivertimas prie gompersizmo Francijos ir Italijos darbininkų. Ypatos, kurios tikėjo arba vylėsi, kad tas įvyks, dabar labai nusigando atėjus žiniai jog Hendersono pasekėjai visiškai užvaldė kongresą Derby mieste, pravesdami paties Gomperso aktyvaizdoje, rezolucijas, reikalaujančias:

Tuojaus pradėti taikos derybas, kaip tik vokiečiai apneis Franciją ir Belgiją. Sautki tarptautinę kariaujančių šalių darbininkų konferenciją, jei tik vokiečių socialistai pirma užgirs talkininkų šalių darbininkų karės siekius.

Nubalsuotas pasmerkimas valdžiai už nedavimą pasportų darbininkų delegatams.

Abu, Gompersas ir Havelock Wilson, anglų darbininkų atstovas, kuris priešinosi Hendersonui, pasakė kongrese po prakalbą ir buvo mandagiai priimti. Paskui delegatai varė savo darbą tolyn, paskelbdami darbininkų klesos nepriimtumą, lyg to programo, kurį Hen-

dersonas išdėsto paskutinia- Century žurnalo numeryje.

Tą viską matydami, daugelis buvusių iki vėliausiam laikui Gomperso pasekėjų jau pradeda viens kitam kalbėti, kad jisai privalėjęs turėti geresnį supratimą ir taktiką, negu nei keno nekviestas lysti į Anglijos darbininkų kongresą su plačiai išgarsintu tikslu pasakyti jiems, kaip jie privalo elgtis tokiaime padėjime, su kuriuom jie yra daug geriau apsipazinę, negu jisai.

Tie dabartiniai atsimetėliai sako, kad buvo visai aišku, jog Anglijos žmonės nepagirs tokio smeigimosi į jų naminius dalykus. Tasai kimsimasi dabar padarė tai, kad darbininkų kongresas dar energingiau užgyrė Hendersono sutaisytuosius karės ir taikos programus.

Tie užmetinėjimai daromi ne vien tik Gompersui, bet ir kitiems. Europoje buvo arba ir dabar randasi įvairūs atstovai konservatyvio Amerikos darbininkų sparnis. Jų tikslu yra įkvėpti talkininkų šalių darbininkams tokias pažvalgas, kokių laikosi Amerikos Darbo Federacija. Karčiai pamindama apie tą visuotiną Hendersono laimėjimą Derby kongrese, New Yorko Tribune su rūgštu cinizmu pastebi:

„Prieš keletą dienų John Spargo patalpino Tribune'oje straipsnį, kuriame išvadžiojo, būk jokia Anglijos darbininkų unija nepajings savo karių tarpe surinkti šiek-tiek žymesnę taikos šalininkų (pacifistų) didžiumą.“ Hendersoną ir Anglijos darbininkų partijos programą Tribune visuomet pravardžiuoja „pacifistais“ (taikos šalininkais). Dabar gi Tribune redaktorius baigia savo iškraipytą straipsnį drėbdamas šitokią purvų gniūžtį ant savo buvusio herojaus:

„Gal būti tasai tavoras, kurį Gompersas ir mūsų savieji socialistai nusivežė Europon, nėra jau tokiu originaliu, koku mes manėme jį esant.“

Sakiniiu „mūsų savieji socialistai“ dengiama tie, kurie apleido partiją ir dabar darbuojasi po buržuazijos globa.

Daugelis washingtoniečių visuomet žinojo, jog tasai „tavoras“, kurį Gompersas nusivežė, Europos darbininkams visiškai neišrodė kuonors nauju arba originaliu. Tai tik Amerikos spauda aiškino savo naiviams skaitytojams, būk Gompersas išradęs visai naują receptą, kuris tikrai prašalysias visas tas „betvarkes“, kurios neva apsiereikia tarpe Anglijos, Francijos ir Italijos darbininkų.

Didelę svarbą Derby kongreso nutarimams pridauo daugelio militarių kritikų permatomas greitu laiku įvyksiantis vokiečių armijos atsitraukimas veik iš visos Francijos. Tokis atsitraukimas padarytų didelį įspūdį į Vokietijos gyventojus ir išsklaidytų paskutinius vokiečių militario laimėjimo iliuzijas. Tas taipgi labai sustip-

rintų Vokietijoje taikos propagandą.

Tokiose aplinkybėse tikima, kad vokiečių socialistai — kaip mažumiečiai, taip ir didžiuniečiai — oficialiai užgirs talkininkų šalių darbininkų išdirbtą programą. Tokis gi jų pasielgimas begal padidintų visų šalių darbininkuose energiją ir jie drąsiau reikalautų tokios tarptautinės darbininkų konferencijos, kurioje dalyvautų visų kariaujančių šalių atstovai.

Kaip tokiose aplinkybėse pasielgtų Gompersas — negalima atspėti. Be abejonės didelę svarbą turės tas, kokį efektą jo propaganda padarys Francijoje ir Italijoje, kur jis dar turės apsilankyti.

A. D. F. valdyboje šandien eina gandas, kad Gompersas „gali rast neparankių“ važiuoti dabar į paskiausiai suminėtas šalis. Jo artimiausi draugai ir rėmėjai Washingtone aiškiai mato, kad jo įtekmei Anglijoje tapo užduotas skaudus smūgis, o jeigu jam taip-pat blogai nusisektų Francijoje ir Italijoje, tai jo kreditas, kaip tarptautinio darbininkų lyderio, galutinai nuplūstų.

Eina gandas, kad to visko dėlei, jam patariama geriaus grįžti namo pirm, negu Amerikos darbininkai plačiai sužinos visus faktus apie jo nenusisekusią misiją Europon, o tas, suprantama, mažai užkenktų ir jo autoritetui namieje.

(N. Y. C.)

„LIBERATOR“ UŽ RUGSEJO MĖN.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Prieš keletą dienų pas laikraščiu Liberator rugsėjo mėnesio laida. Šį sykį laikraštis susivėlino ir išėjo, taip sakant, biskį sužeistas imtyneje su pačtos valdžia. Apgarsinimuose dviejų knygų pagarsinimai yra užlipinti koku-tai limpančiu juodu plesteriu. To neskaitant gi numeris gana turiningas. Jame telpa pasikalbėjimas su E. V. Debsu; John Reedo vaizdingas aprašymas aidoblistų teismo, su paveiklais; M. Eastmano straipsnis apie Lenina; antra dalis įdomių diskusijų apie apšvietą; A. Giovannitti poema ir žinios iš darbininkų judėjimo, A. Trachtenbergo.

Savo paaiškinime apie suvėlinimą ir plesteriu užlipintą vietą, leidėjai sako, kad užlipintose vietose buvusios pagarsintos dvi knygotės, kurios, pasirodo, jau yra pažintos negalimomis pačta siuntinėti, todėl, pačtai reikalaujant tie apgarsinimai buvo užlipinti ir tuomet tik pačta tą numerį leido siuntinėti.

Iki šiol vis dar pasiilka teisingais Macaulay ištarti žodžiai, kad pasauly yra tik dviejų rūšių valdžia — viešos nuomonės valdžia ir kard valdžia. —

Walter Williams

ATSAKYMAS "NAUJINIOMIS"

Mano straipsnis "Naujienu ir Marksas," tilpęs "Laisvės" N 64, matomai, pusėtinai sujungino socialpatriotinių šmokų liudijimą. Prieš mano straipsnį, susidedantį iš pusketvirtos skilties stambaus rašto, jie pripliekė "N-nose" net aštuonias špaltas smulkiausio rašto. Žinoma, tai pilnai sutinka su ilgo liežuvio principu: tu man žodi, aš tau trigubai.

Pradėdamos savo giesmę, "N-nos" nesuviskiau prieina prie klausimo branduolio. Jos, įprasta jom ypatybe, paleidžia savo burnelę pliuropi apie visas savo bėdas. Jas, girdi, nieks nekritikuoja, tik kolioja, bet jos, išmintigumo pilnos, pasitiki "sveiku darbininkų protu."

Retai kuris laikraštis taip moka koliotis, kaip Chicago's socialpatriotų organas. Aš privalau apie tai nors šiek tiek pakalbėti, nes nemanau jau grįžti prie to klausimo.

Neseniai tas "progresyves visuomenės" organas išvadino kairiusius draugus, einančius prieš "N-nas," — "gaidukais ant mėšlyno," Reedą apšaukė "taradaika", "Motery Balso" redaktorę sulygino su tamsia klerikaliska kaimo bobute, deginančia mokslo karžygius. Kuomet neseniai vienas naujienietis, Punis, pasipiktino tuomi, kad "N-nos" permaitin pakraipą — iš vidurio nuslydo į dešinę — tai Chicago's gazietu tuoj jį užskvernų ir rėkia: "perdaug, girdi, nori apžiot." Visi dar atsimenam, kaip buariai jos plūdo Kapsuką, kuomet tas draugas jau buvo apleidęs Ameriką.

Nėra ko tat stebėtis, kad ir polemizuodamas su manim, tas laikraštis, ilgo liežuvio papročiu, leidžia į pseudonimų slaptības, kalba apie "straksėjimus," "šmokus" ir taip toliau, tai yra, plūstai, kiek drūtas. O dar pasakui reikalauja, kad su jais pačiais mes darytume ceremonijų, būtume mandagus! O kam to reik?

Jie tankiai pasakoja apie savo "sąžinę," bet j politinę sąžinę kitų žmonių jiem tik nusišpaunt.

Paimkime tą šlykštų "N-nų" pasielgimą su Reedu. *Visa Amerikos soc. spauda mielai davė jam vietos pranešimams apie Rusiją.* Ir "New York Call", ir "Novy Mir" ir "Forward" ir "Volkszeitung" ir finų, bei latvių spauda. Jisai stoji už bolševikus. Išminti padarė tik vieną vienos "N-nos," kurios koliojo Reedą taradaika. Bet tai dar būtų pusė bėdos. Iškoliojusios Reedą, "Naujienu" pasikvietė j informatorius Bernšteina, kapitalistinį plunksnabraižį, tai yra asmenį, kuriuo neuzsiktikėjo nei vienas socialistinis laikraštis.

Pranešiu draugams darbininkams, jos neperseniai tasai Bernšteinas buvo pakviestas j kapitalistų įstaigą "civic federation," kur dalyvavo New Yorko milionierius Belmont, dar keli turčiai ir Gomperso bernų saujalė ir jiem išdavė raportą apie Rusiją. Išklause Bernšteina, tie darbininkų nevydonai nutarė "kovot su bolševizmu."

Tai ve kokį Informatorių susijieškojo socialpatriotų organas. Kitas laikraštis nors susigėstų, nors paraustų, šitaip prisipirtas prie sienos, bet "Naujienu" nei kam ko! Apsilaidž, išsikolijo, išsiplūdo taradaikom

ir varo savo nuobodžių pasakas apie žmoniškumus, teises, laipniškus nusiginklavimus ir kitas tam lygias kvailystes.

Ir paskui dar šitokie žmonės kalba apie sąžinę, reikalauja mandagumo, kaltina kitus nuomonijų permainymu, nors patįs pereitais metais galvą guldė už St. Louisą, o dabar jau gieda, kad tai "mirusi raidė," atgyvenusi savo amžį!

Jie tinka j visų šmokų generalgubernatorių! Kuomet pradeda nubusti viso pasaulio darbininkai, tai tokiom "Naujienu" aiškų ir stambų socialistų partijos dokumentas yra tik "negyva raidė." "Negyva raidė" jom Sąjungos suvažiavimo rezolucija principų klausimu, priimta 1916 m. iš kurios jos beveik kasdien tyčiojasi visais neva politiniais straipsniais.

Ir šitie šmokizmo, nuomonijų mainymo, ekspertai, dar drįsta kaltinti nuomonijų mainymu kad dir tokį Reedą! Horrendum!

Ištikrųjų, bjauru su jais ir polemizuoti. Visa laimė, kad greitai nyksta jų įtekmė žmonėse. Greitai galbūt, visai nereikės vesti su jais polemikų. Nors jos ir rašo apie "sveiką darbininkų sensą," bet iš to senso jom vis mažiau prieisiena džiaugties. Paralyžiaus liga besergas "Lietuvos Laisvės Fondas" gerųjų geriausia liūdiija, kokią "j-tekmę" jie turi! Tai toks jau pusgyvis nabašninkas, kaip ir tautininkų fondas.

Štai jų "įtekmė" miniose, tai ve, pasekmės tulžies ir šmokizmo. Tai ve dovana už nusivertimą iš mandagaus vidurio j aiškaus, šlykštaus socialpatriotizmo pelkes.

Skaitytojai "Laisvės" malonės man atleisti už tą platoką įžangą. Kuomet "N-nos" pripasakojio taip daug pašalinų dalykų, aš negalėjau neatsikirsti jom, o dabar prie ginčo branduolio, prie klausimo apie "tautų santikius."

Kiekvienas susipratęs darbininkas gerai žino vieną dalyką: kuomet buržuazijos lakštingalos pradeda meliiai čiulbėti apie žmoniškumą, teises et cetera, tai darbininkai visuomet pasakuo "lukaut" — čia falšyvumu kvepia! Čia kur nors yra pakastas šuniukas!

Susipratęs darbininkas tai žino gerai. Bet tokios "N-nos" daro iš to didelę filosofiją. Jos rokuoja tai grynu pinigų (tą čiulbėjimą), lygina ir sulygina net su Markso pasakymu.

Išsykio gal išrodyt, kad tai naivis įtikėjimas j lakštingalos giesmę, kad tai savo rūšies "dvasios nekaltybė," bet giliau j dalyką pažiūrėjus, matome aiškių aiškiausių tendencijų, turinčių praktiškus tikslus. Praktikoje tai suartinimas darbininkų su buržuazija, tai įkalbėjimas darbininkam, kad buržuazija jom nepasakojio bloga, kad ir ji moka marksistiškai čiulbėti.

Žiūrint j dalyką revoliucinio marksizmo žvilgsniu — tai skandalas, turintis išsauti tūkstančius protestų; gi žiūrint j dalyką oportunistų žvilgsniu — tai liogiška išvada, kad "buržuazija eina kairyn, kad j pradeda persiimt mūsų idealais, kad ji, vadinas, netokia bloga ir kad todėl griežtas prieš ją pasistatymas — tai "negyva raidė."

Taip, kaip protauja "N-nos" — protauja visi oportunistai. Gi susipratę darbininkai elgiasi visais kitaip. Pamatę, kad buržuazija puošiasi svetimom plunksnom, jie visupirmiausia nupeša tas plunksnas ir parodo jai tikroje šviesoje.

Netik "N-nos" priima grynu pinigų (jei norit — progreso ženklų) dailius buržuazijos žodžius.

Klausime, kuriame aš vedu diskusijas su dešiniųjų socialistų organu, jom kelią pramynė nabašninkas G. V. Plechanov, tėvas Rusijos socialpatriotizmo, žmogus, kuris buvo dešinesnis net už menševikus. Neveltui tat, kuomet Plechanovas mirė, "N-nos," rašydamos nekrologą, gailiai atsiduso: o gal, girdi, Plechanovas ir buvo teisingas!

Tas "N-nų" atdusis rodė, kaip gimininga "N-nų" siela su siela Plechanovo.

Kuo buvo Plechanov, kokios buvo jo pažūros per šiuos kelis metus? Jisai faktinai rėmė carizmą prieš revoliuciją, širdingai kviesdamas darbininkus susilaikyti nuo ekscesų (nuo sukilimų prieš carizmą), o paskui kada istorijos teisybė, neklausydama Plechanovo, nušlavė carizmą, tai jis ėjo išvien su Rusijos buržuazija. Atsimindug, draugai, kad tą biedną Plechanovą net peritais metais nepriėmė j savo tarpą darbininkų taryba (o juk tai buvo menševikų laikais!).

Tasai nabašninkas Plechanovas rokovais Markso mokslo žinovu. Ir ve, užėmęs tą priešiną darbininkų interesams poziciją, Plechanov dėjo žmoniškąs pastangas, kad kokiu nors būdu parėmus savo nudardėjimą... *Markso mokslo.*

Nabagas, jisai nieko neatsiekė.

Ir tu man taip supulk stebėtina: "N-nos," rišdamas tautų klausimo santikius, pasirėmė lygiai tuo pačiu sakiniu iš pirmojo Internacionalo manifesto, kaip ir Plechanov.

Šitas supuolimas begalo metais j akis ir tai netik man vienam. Tikslas Plechanovo buvo paremti išpradžių carizmą, vėliau Kerensko koaliciją. "N-nų" tikslas — mum visiem gerai žinomas. Apie tai nereik nei kalbėti.

Ir "Nauj." ir Plech. išsikasė sau tą dokumentą iš Markso laikų ne todėl, kad sustiprinus darbininkų savystoviją kovą, bet kad užmigdžius darbininkus pasakom, kad ve, girdi, ir buržuazija jau pradeda susiprasti ir pataikio nušnekėt net taip, kaip Marksas. Vadinas, ji ne tokia jau bloga ir mes ją galim paremt vyriausiam, milžiniškame gyvenimo klausime. Šita parama — aktyviška, sąžininga ir nuoširdi — aiškiai veda prie Spargo ir prie faktiškos likvidacijos klesų kovos principo. Klesų kovos principas jau palaidotas, nors apie jį ir dar taip šnekėtų savo straipsnių užpečkio "N-nų" vedėjai.

Štai kodėl, mes taip piktinamės "N-nom," o visai ne todėl, "kad jos pakartojo tik taip, sau Markso žodžius." Pakartojimas pakartojimui nelygus. Tikslai ir aptinkybės, kokiose pakartoti tie žodžiai — ve kame pats "N-nų" įklimpimas. Tai nebuvo nekaltas citavimas taip ot sau. Tai buvo vienas iš grandinių tų pančių, kuriais socialpatriotizmas pančioja darbininkų klesą.

Na, bet ar proletariato reikalavimai niekuomet nesupuola su buržuazijos reikalavimais, norais? "N-nos" surašo visą eilę reikalavimų, kuriuos darbininkai buyo išstātę daug anksčiau, o kuriuos šiandien remia ir pati buržuazija. Girdi, ve dabar jau ir buržuazija pristoja prie aštuonių valandų darbo dienos principo, ir prie principo suteikimo moterims lygių teisių ir taip toliau.

Tai ką — klausia "N-nos" — ar mes, socialistai, privalome dabar tuos principus pasmerkti, jeigu juos remia buržuazija?

Keistai protaujantis laikraštis. Jis, rodosi, turėtų žinoti tą paprasčiausią dalyką, kad jeigu buržuazija viener ar kitur paremia kokį darbininkų reikalavimą, tai ji tai priversta daryti. Darbininkų klesinė kova priverčia j buržuaziją mes priverčiam ją nusilenkt vienam ar kitam mūsų reikalavimui. Tuo tarpu, "Nauj." eina su buržuazija, remdamos vieną jos dalį prieš kitą. "N-nos" juk remia buržuaziją vyriausiam gyvenimo klausime.

Paimsimė labai vaizdingą pavyzdį. Bus jau beveik 50 metų, kaip Bismarkis ir Comp. turėjo išleisti daug įstatymų naudindug Vokietijos darbininkų klesai. Bet juk mes visi žinom, kad tuos įstatymus jį priverė išleisti socialistai, kurie ėjo ne su Bismarkiu, bet prieš jį. Socialistų kova priverė buržuaziją nusilenkt prieš ją, o ne bendradarbiavimas su buržuazija, ne mėginimas užglostyti klesų priešingumus.

Paimkime dar vieną pavyzdį. Štai rusų liberalė buržuazija, kadetų partijos vedama, pripažįsta principą žemės ekspropriacijos. Dešinieji Rusijos socialistai, menševikai, iš to darydavo išvedimą, kad rusų lib. burž. esanti labai radikališka, radikališkesnė, negu kitų šalių buržuazija ir todėl su ja, principu, galima eiti prie sutarčių. Gi ištikrųjų buvo visai netaip. Tik tai kovojant su lib. buržuazija, griežtai atsižadant turėti su ja ką nors bendro, revoliucija ėjo prie laimėjimo ir vertė kadetus eiti kairyn.

Eikime dabar prie tautų klausimo. Kur ir kuomet ir kokios šalies buržuazija mėgino ar mėgina risti tautų klausimą taip, kaip to nori darbininkai? Kur ir kuomet jos pažūra prisiatino prie mūsų pažūros? Niekur.

Kad buržuazija pašneka gražiai — eto v šėioti nē idet — tai nesirokuoja.

Po gražių šnekų ir lakštingalų čiulbėjimo, kurie žavi "N-nų" širdį ir kvepia jom net marksizmu — visuomet seka Archangelskas ar Vladivostokas. Ten žodžiai — čia darbai.

Kuomet socialistas to nesuaprinta, tai jis nieko nesuprinta. O mes sakome, kad tikrai savytostovė darbininkų klesos spēka, eidama prieš vėją, o ne pavėjuoj, išriš savaip tautų klausimą.

Dabar eikime prie istorinių faktų, kuriais remiasi mūsų polemika. Pagarsėjusiame pirmojo Internacionalo manifeste yra sakiny, kuris paliečia tautų santikius. Tas sakiny škamba: "Paprasti įstatymai doros ir teisės, kurie nusako savytarpus santikius tarpe atskirų žmonių, bet turi virsti vyriausiais įstatymais, nusakančiais tautų santikius."

Aš sakiau ir sakau, kad tas

sakiny parašytas visai ne Markso protavimo ir logikos dvasioj. Tai aišku ir iš sakinio skambėjimo ir iš jo turinio.

Kodėl, betgi, tai įvyko, kad Markso ranka rašytan dokumente jai įsiterpė visai ne marksistiška mintis? Apie tai, kodėl įvyko tas nemalonumas, aš jau rašiau "Laisvės" N 64. Aš nurodžiau, kad pirmame Internacionalo būta žmonių įvairių pakraipų ("N-nos" to nei nemėgėna užginčyt) ir kad, kartais, Marksas ir jo šalininkai tai viename, tai kitame klauseme turėdavę nusileist savo oponentam. Vadinas, pirmojo Internacionalo užreškimuose (manifeste, tūlose rezolucijose) yra vietų, kurios nesutinka su Markso mokslo dvasia. Viena iš tokių vietų, kaip sykis ir yra viršui paminėta fraza, kurioj marksizmas nusilenkė idealizmui. Aš net citavau laišką, kurį 1864 m. Marksas rašė savo draugui Engelsui, plačiai pasakodamas jam kaip tai galėjo atsitikt, kad jam, Marksui, reikėjo nusileist.

Kągi j tai atsako "N-nos"? Visą savo apsigynimą jos remia tuo, kad Markso laiškas liečia ne manifestą (vadinas, ne tą sakinį, kurį aš citavau ir paubraukiau), bet tik įžangą prie statuto. "N-nos" sako, kad tai j griežtai skirtingi dalykai, nes manifeste kalbama apie tautų santikius, o įžangoj prie statuto kalbama apie savytarpus žmonių santikius, paremtus "dora, tiesa ir teisybe."

Reikia turėti tik truputelį logikos, kad pamatyti, jog tuodu dalyku stačiai neatskiriami vienas nuo kito, — nes juk savytarpus tautų santikius manifestas aiškių aiškiausia išveda iš savytarpų santikių tarpe atskirų žmonių. Juk manifeste ištraukoj, viršui cituojot, juodai ant balto parašyta, kad tautų santikiuos turi vadovauti tas pats pamatinis principas (doros ir teisės), kuris nusako atskirų žmonių santikiuos.

Jeigu griūva "doros, teisybės ir teisės" pamatas savytarpuos žmonių santikiuose, tai aišku, kad ant jo negalima budavot ir tautų santikių.

Marksas savo laiške Engelsui stačiai rašo, kad jisai buvo priverstas įbrukti žodžius (frazas) apie "dorą, teisybę ir teisingumą" toje vietoje, kur ėjo kalba apie savytarpus "žmonių santikius link kits kito ir link visų žmonių" (įžangoj prie statuto). Taigi, ištikrųjų, Marksas visai nemanė, kad kokie ten viršklesinės doros ir teisybės kodeksai nusako savytarpus žmonių santikiuos.

Na, o jeigu, pagal Markso nuomonę, dora, teisybė ir teisingumas yra nevykę žodžiai, nevykscas taisyklė savytarpuose santikiuose atskirų žmonių, tai tuomet nyksta ir tie "paprasti įstatymai doros ir teisės," apie kuriuos kalbama manifeste; gi išnykus "paprastiems įstatymams doros ir teisės" savytarpuose santikiuose, kaipgi galima ant to nebūto dalyko budavot tautų santikiuos?

Nejaugi ir to paprasto dalyko "N-nos" nesuprinta? Teglyko jos dar sykių perkaito tą ištrauką iš manifesto, juk ten kaip diena aišku, kad tautų santikius norima paremti doros ir teisybės principu, viešpataujančiu tarpe atskirų žmonių. Bet Marksas savo laiške Engelsui tą pamatą išgriauja ir atmeta dorą, teisingumą ir teisybę santikiuose tarpe atskirų žmonių.

Tai ant ko dabar "N-nos" budavos savo tautų santikiuos? Ogi ant principo, kurį atmetė pats Marksas, kaipo neatsakantj.

Taigi, perniek "N-nų" darbas atskirt "žmonių santikiuos" nuo "tautų santikių." Manifeste tai surišta viename sakiny ir surišta neatskiriamai ir todėl Markso laiškas, griaudamas vieną "dorybę ir teisybę" — griauja jas visas.

Na, tai kasgi nustato savytarpus žmonių santikiuos ir santikiuos tarpe tautų. Žinoma, ne kokie ten viršklesiniai doros ir teisybės kodeksai, ne kokios ten juridiškos teisės, bet gaminimo santikius. Teisė, dora, moralybė, supratimas apie teisybę yra tai ideologinis antstatas, besiremiamas ekonominiu pagrindu. Amžinų doros kodeksų nėra. Laikui ir ekonominiams santikiams mainiantis, mainosi ir jie, mainosi pas visas visuomenės klesas.

Marksas visuomet tai sakė ir kiekvienas marksistas tai puikiai žino. Bet jeigu Marksas prieš 50 metų, turėdamas omenyje darb. vienybę, jį internacionalės organizacijos bendrus reikalus ir palyginamai dar žemą jį klesinę sąmonę darė nusileidimus "teisės ir dorybės" tai jį galima suprasti, žinant laiko apystovą. Beto ir jisai pats turio dorumo pripažinti, kad ne viskas taip išėjo, kaip jo norėta. Bet kągi Marksas galėjo žinoti, kad už 50—60 metų atsiras Plechanovas ir "N-nų" šmokai, kurie, išsikasę atskirą jo raštų sakinį, pradės kukuoti, kad ve, girdi, ir buržuazijos atstovai taip nušneka, kaip Marksas. A jisai matote, girdi, kaip jū mintįs panašios.

Na, o jau paskui kaip iš rago seka "demokratijos" ir kiti galai.

Einu prie pabaigos ir tik trumpai paminėsiu apie tūlus šmokų generalgubernatoriaus polemikos trikscus. Vienoj vietoj aš pasakiau, kad viršui minėtas Manifesto sakiny, nors ir Markso ranka rašytas, bet visgi tai ne marksisto raštas.

Šmokas plačiai paleidžia savo socialpatriotišką kakarinę. Nesupranta žmogus ir to, kad jeigu, padėkim, trjs asmens bus išrinkti komisijon (lygiai taip buvo su Marksu), tai tankiai prisieina pristot prie numonės, su kuria asmeniškai nesutinki. Sekretoriui prisieina tankiai rašyt tokius dokumentus, kurių turinys jam svetimas. Ir išeina, kad nors jis ir savo ranka rašo, bet visgi tai ne jo mintis.

Bereikalo "N-nos" primena ir Engelsą. Girdi, ir jis gyrė tą manifestą. O mes giriam visą Markso veikimą pirmame Internacionalo, nors atskiri momentai to veikimo ir kritikuotini. Bet kuomet Engelsas gyrė Markso komentarus prie statuto, tai jau, turbūt, jam ir j galvą ne-

atėjo statyt darbininkų ir buržuazijos uodegoje "vartautų klausimo rišimo." Tai šmoko ir Engeldo tikslių niškliausias skirtumas.

Gi užbaigsiu aš savo straip parafrazuodamas "N-nų" pėkymą: draugai naujieniečiai ilgai dar ta negyvoji raidė vidale skerečiojančio šmoko moralizuos "Naujienu" skaijus? Ar ilgai dar jį ilgai, viaus ir negalėdama per la išlįsti dums per kamina?

Inteligenta.
CAMBRIDGE, MASS.

Nelaimingas atsitikimas

1 d. rugsėjo prigrėdė Paulienė. Minėtoje dienoj ji su savo vyru išvažiavo Providence, R. I. pas gines. Ten sumanė pasivažinti valtele. Kadangi j valte susėdo daugiau, negu jū lėjo pakelti, tai nuplau toliau nuo krašto valtelė grimzdo j dugną. Būjoje mokėjo plaukti ir gelbėjo, bet V. Paulienė gėrė.

Lietuviai, važiudami telėmis ant vandens labai atsargūs. Nes iš Brightono 2 vaikinai merginos buvo išvaž valtele pasivažinėti ir denyje apsvirtė. Neinas jū nemokėjo plaukti laimė, kad dar negilioje toje apsvirtė, tai išsigel žemaitukas

Kas nori žinoti, kokios pas pas įvairias tautas buvo ir dabar religijos, kokie buvo dievai, ve raganos, pragariai, rojai ir kt., tai atbūtinai turi įgyti

NAUJA KNYGA —
Kas tai yra Religija

Toje knygoje yra nurodyta vusias kares ir apie dabartinę ja karę, taipgi ir apie Rusijos cija. Kaina \$2.00, apdaryta čia gaunam... ir kitos visokos. Reikalingi agentai po visus. Reikalaujant katalogo, reikia prisijusti už 3 centpa.

F. MILASAUSKIS
13 Atlantic St., SO. BOSTON.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA

769 Broadway, So. Boston, M. Vedama komp. MIKO PETRAKO, KO, nuo 15 d. rugsėjo, reikala na dviejų šimtų mokinių, abolyčių. Didelis mokinių skaitlius kalingas tam, kad prastavinus muzikai, sugrįžtė Lietuvon, ar čia Amerikoje, galėtų pasekmti giau dirbti muzikos ir dailės tyje spartesniais pakėlimui a jojo MENO.

Už mokslą mokestis nebuliama.

Badas

Tą knygą skaitydamas matysi pasibaisėtiną gyvenimo vaizdą, kurį pagamina badas, bet sykiu rasi daug juoko ir smagumo. Toji knyga — tai pažibalas mūsų literatūros. Įgyk ją tuojau.

KAINUOJA BE APDARŲ \$1.00
SU APDARAIŠ.. 75c.

Agentai
Tuojaus Reikalaukit
Išplatiniimui.

LAISVĖ 455 Grand St.
B Brooklyn, N.Y.

ne Lithuanian Semi-Weekly
"LAISVĖ"
Published by the
LITHUANIAN CO-OPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.
Every Tuesday and Friday at 455
Grand St., Brooklyn, N. Y.
Yearly subscription rates: In U. S.
and foreign countries \$3.50.
Telephone Stagg 3878.

ina du sykiu savaitėje: Utarnin-
fr Pėtnyčiomis, 455 Grand St.,
klyn, N. Y. Leidžia Lietuvių Ko-
tyvisha Bendrovis.

"LAISVĖ"
numerata metams: Amerikoje ir
pečiuose — \$3.50; pusei metų
rkoje ir užrubečiuose — \$1.75.
Telephone Stagg 3878.

Entered as second class matter
ch 11, 1914, at the Post Office
Brooklyn, N. Y. under the Act of
3, 1879.

AKTAI-TIKTAI FAKTAI.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
September 17, 1918, as required by the
Act of October 6, 1917.

staruoju laiku iš Rusi-
daug teateina žinių, o
pačios labai jau per-
s. Tačiau, ir tomis ži-
s pasiremiant, galima
ryti tam tikras išvedi-
apie tikrą dalykų stovi-
joj.

o žygiu, pasiremiamis
s žiniomis, mes padary-
kelis išvedimus. Remsi-
tikta faktais.
nėšvikai ir vokiečiai. —
don'o Daily News ir
v Yorko Times'o kores-
lentas Arturas Ransome
neša, kad Kaukazo šalį
zijoje yra įsikūrus respu-
a. Tos respublikos vedė-
s yra social-demokratai -
nėšvikai, gi prezidentu
valdžios yra Žordania, ži-
as menševikų vadovas.
ome praneša, kad Žor-
a vedęs tarybas su vo-
tų kariumenės koman-
generolu Kres. — Ko-
is taip darė? Ogi, mat,
a gaut nuo vokiečių pa-
s prieš Sovietų (Tary-
kariumenę. Korespon-
s sako, kad juodu susi-
Jeigu ši žinia teisin-
o Ransome yra gerai
muotas koresponden-
tai iš to galima pada-
vedimas, kad kovoje
ševikais menševikai
tavi susitaikyti net su
ečių militarizmu atsto-
Ar ne juokinga tad
et, kaip tūli lietuviški
erikos menševikai
akvoja nonsensus, būk bol-
kai yra kaizerio bernai.
s teisybės, kaip tik prie-
gai.

okiečių imperialistų laik-
tis apie Rusijos dalykus.
Kuomet talkininkai pra-
o intervenciją Archan-
ke ir Vladivostoke, tai
ijos Sovietų valdžiai
ėjo gręsti pusėfinas pa-
Na, o kaip elgėsi vo-
o imperialistai? Ar jie
bolševikams pagelbon.
yme išeinantis dienraštis
mania" sako, kad Vo-
ja anaipol neturi padė-
asįjai. Mat, anot to lai-
ščio, Rusijoje dabar vieš-
uja betvarkė. Ką tas
čia? Tai reiškia, kad vi-
alių valdančiosios klesos
pkenčia Rusų darbinin-
valdžios.

ezertyrai. — Kas tie če-
slavokai? Tai Austro-
grijos kariumenės de-
vrai, kurie būtų tuoj su-
tyti, jeigu pakliūtų į vo-

kiečių ir austrų rankas. Tal-
kininkai globoja čecho-sla-
vokus ir teikia jiems kuopla-
čiausios pagelbos.

Dabar pažiūrėkime į nau-
ją faktą. Daugelis Austro-
Vengrijos ir Vokietijos de-
zertyrų, kurie atbėgo į Rusi-
ją, yra socialistai. Daugelis
karės belaisvių taip pat so-
cialistai. Šitie tarptautiniai
elementai pritaria bolševikų
valdžiai, o daugelis jų pasi-
darė net Rusijos piliečiais.
Jie remia Rusijos darbinin-
kų valdžią ir kovoja už ją.
Jeigu jie papultų į vokiečių
ir austrų rankas, juos taip
pat sušaudytų.

Kodėl gi tat talkininkai re-
mia dezertyrus čecho-sla-
vokus, o taip baisiai neapken-
čia revoliucinių dezertyrų,
einačių išvien su bolševi-
kais? Atsakymas aiškus.

Ukraina. — Kas pardavė
Ukrainą vokiečiams? Uk-
rainos buržuazija ir jos vuo-
dega menševikai. Tai jie at-
sikvietė vokiečių kariumenę
į Ukrainą. Vokiečiai atėjo,
įsigaspadoriavo, pradėjo nai-
kinti revoliucinius laimėji-
mus, o paskui, apsidirbę, da-
vė "kiką" patiems ponams
menševikams ir kadetams, ir
pastatė savo bosą generolą
Skoropadskį.

Tai štai kas griauja Rusi-
ją. O mūsiškiai buržuazijos
uoodegos iš "Naujienu" ra-
šo, būk bolševikai sugriovė
Rusiją. Apie tai, kad Ukrai-
nos buržuazija, o ypač kade-
tų partija ir jos vadas Mi-
liukovas aiškiai linksta prie
vokiečių, neseniai rašė New
Yorko World'o koresponden-
tas Fleurot.

Faktų Rinkėjas.

ZIGZAGAI

Lietuvių Tautinės Tary-
bos susirinkime atsistojo p.
narys ir emė šaukti: "Mes
pirmiau privalome išristi
principala, o paskui jau kal-
bėti apie lietuvišką vaiską".
Nežinodamas, kur jų randa-
si principalas ir kas jį galė-
surišti, kad dabar reika-
laujama išristi, paprasčiau
vieną tautininkų, greta ma-
nės sėdinti, paaiškinti visą
dalyką. Jis pakasė pakaušį,
atsiduso ir liūdnei prabilo:

— Negaliu tamstai teisin-
gai pasakyti, kas yra Tary-
bos principalas ir ar jis da-
bar randasi surištas, bet šia-
me susirinkime nematau vie-
no Tarybos nario — p. Rač-
kausko — "Tėvynės" redak-
toriaus; jį čia kvietė kelis
sykius per telefoną ir nepri-
buvo. Reikia manyti, kad jis
yra principalas ir, vargšas,
randasi surištas, todėl p.
Yankaus reikalauja išristi.

"Tėvynėje" p. Spartakas
sako, kad jeigu susiorganizu-
otuotų lietuvių vaiskas, tai
Paukštys, Štilsonas, Herma-
nas būtų toje armijoje geri
kašvarai. Teisybę pasakė:
uja betvarkė. Ką tas
čia? Tai reiškia, kad vi-
alių valdančiosios klesos
pkenčia Rusų darbinin-
valdžios.

ezertyrai. — Kas tie če-
slavokai? Tai Austro-
grijos kariumenės de-
vrai, kurie būtų tuoj su-
tyti, jeigu pakliūtų į vo-

persiskyrėlius su pačiomis.
Aš juos skaityčiau to vaisko
kapitonais.

L.D.L.D. užsimana išleidi-
mu naudingų knygų. Aš no-
rėčiau padaryti įnešimą, kad
ji išleistų žodynėlį, kuriame
būtų paaiškinti plačiau žo-
džiai "šmokas" ir tam pana-
šūs. Aš skaitau "Naujie-
nas", randu daugybę tų žo-
džių ir negaliu suprasti jų
reikšmės.

Jeigu tave kuopa išrinko į
kokią nors agitacijos komi-
siją ir pramiegojai, savo dar-
bo neatlikai, tai kuopos su-
sirinkime pasakyk, kad tau
buvo burna uždaryta, netu-
rėjai savo organo ir dar dėl
magaryčių paduok kuopai į-
nešimą išnešti protestą prieš
"Laisvę" už netalpinimą pa-
rašytų raštų. Tai bus pul-
kiausias pasiteisinimas.

Laikė diskusijų Sąjungos
namo klausimo kiekvienas
kritikas nurodė kiek kiek-
vienoje kolonijoje randasi
lietuvių. Dabar vertėtų iš-
rinkti komisiją pertikrini-
mui tų skaitinių, kitaip sak-
kant, padaryti tų kolonijų
registraciją.

Philadelphiečiai visgi turi
gerą širdį: jie nepriešingi,
kad brooklyniečiai, kurių
randasi 80,000 sudėtų tik po
dolerinę ir Brooklyne pasi-
statytų antrą Sąjungos na-
mą. **Trio.**

DIEVAS IR VISUOTINAS BALSAVIMAS.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
September 17, 1918, as required by the
Act of October 6, 1917.

Meilinas, meilinas dešini-
nieji socialistai prie ponų ir
galunų ir prašo už tai tik
trupinėlio reformų. O pa-
žiūrėsimė ką jie gauna? Štai,
Prūsiose socialistai seniai
reikalauja visuotinio balsa-
vimo — tariant kiekvienas
žmogus turėtų vieną balsą.
Ligišol Prūsiose vienas tur-
čius atsveria balsavime de-
vynius darbininkus. Kaize-
rio valdžia žadėjo visuotiną
balsavimą ir Sheidemann
baisia džiaugėsi. Bet juo la-
biau karė tęsėsi, tuo labiau
augo reakcija (netik vienoj
Vokietijoje) ir Vokietijos po-
nai nei kalbėti nenori apie
visuotiną balsavimą.

Štai vokiečių kunigužio
laikraštis "Dangaus Kara-
lystės Žinios" N 20 rašo:
"Senas vokiečių dievas prie-
singas lygiam balasavimui."
Tai taip ponai dėkavoja
už social-patriotišką pamačį.

BIEDNAS KERENSKIS.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
September 17, 1918, as required by the
Act of October 6, 1917.

Kerensko taktika perei-
tais metais ėjo prie to, kad
padaryti taip, jogei vilkas
būtų sotus ir avis čiela. Ji-
sai mėgino sujungti socializ-
mą su liberališka demokra-
tija. Tačiau gyvenimo liog-
gika nušlavė Kerenskį ir jo
taktiką. Socializmas kratosi
nuo juo. Nelabai temyli jį ir
buržuazija. Laikė viešėjimū
Kerensko Paryžių, kaip
praneša "Journal Du Peop-
le" surengė jam priėmimą
generalė darbo konferenci-
ja. Kairieji elementai įtaisė

didelę demonstraciją prieš
Kerenskį. Tuo pačiu laiku
keleli buržuaziniai laikraščiai
kuosmarkiausiai apkaltino
Kerenskį, kad jis pereinaitis
metais nesuvarė į ožio ragą
bolševikus. Paryžiaus laik-
raščiam reikia tokių žmonių,
kaip Kaledinas, Kornilovas,
Semenovas.

Vidurio vištagainčiai nie-
kam įtikti negali ir neįtikti.

TURKIJA IR BULGARIJA BARASI DĖL GROBIO.

True translation filed with the
Postmaster of Brooklyn, N. Y., on
September 17, 1918, as required by the
Act of October 6, 1917.

Washington, 10 d. rugs. —
Šiandien čia gauta žinių iš
paprastai užtikimų šaltinių,
kad Turkija pasiuntė dide-
les spēkas Bulgarijos paru-
bežyn. Mat ten dabar kyla
dideli ginčai dėl pasidali-
nimo užkariautų vietų. Tie-
du Vokietijos ir Austrijos
bendru jau negali geruoju
susikalbėti ir pasidalinti.

DELEI L.M.P.S. APDRAU- DOS SKYRIAUS.

4 d. rugpjūčio buvo mėne-
sinis susirinkimas L.M.P.S.
17 kuopos, kuriame apart
kitko buvo pakeltas klau-
simas apie įvedimą apdraudos
skyriaus prie L.M.P.S. susi-
vienijimo.

Ivykdymas to skyriaus, be
abejonės, yra reikalingas, bet
pakol tą skyrių pastatysime
ant atsakančių pamatų, tai
pirmiausia mes turime pla-
čiau kuopose ir per spaudą
apkalbėti. Pirmiausia turi-
me apkalbėti mokesčių, sky-
rius, t. y., kiek jų bus ir t.t.

Kadangi laikas trumpas,
netoli suvažiavimas, tai pri-
valome tą klausimą per
spaudą, ar susirinkimuose
išgyvendinti ir delegatims, ku-
rios važiuos į suvažiavimą,
duoti instrukcijas, kaip jos
privalo suvažiavime elgtis.
Visi kuopų nutarimai turė-
tų tilpti Susivienijimo orga-
ne "Moterų Balse". Jeigu
didžiama tam pritartų, tuo-
met galima būtų ir gyvenim-
man vykdinti.

Nuosėklus išgyvendinimas
pakelto klausimo gali ateity-
je atnešti puikų vaisių. Drau-
gės B. V. Jakštienės paduo-
ta mokesčių išrodo peraug-
ta. Detroito D.L.K.K. drau-
gystė moka mėnesinių po 25
centus ir laike ligos pašelpo
išmoka po \$5, numirus, \$100
posmertinės. Jeigu mes pri-
imtume 25c. sirgimo, 15c. pos-
smertinių ir 5c. palaikymui,
tai viso pasidarytų 45 cen-
tai, o pašelpo gautume tik
6 dol. į savaitę ir posmertin-
nės \$150. Sulyginant vieną
draugystę su kita, išrodo la-
bai brangu — didelė mokes-
tis. Pakelus didelę mokes-
tį, mažai kas rašytųsi prie mu-
sų Susivienijimo.

Mūsų dūsių ganytojas a-
nuomet siulė penkinę bilė
katalikui, kuris duos per au-
sį bilė socialistui. Už kelių
metų tasai pat dūsių gany-
tojas atsiminė ir vėl savo
plėną atnaujino, tik dabar
kitoki. Rugsėjo 8 d. jisai
liepė bilė parapijonui, kuris
pamatytų einant gatve žmo-
gų su raudona "nekaiza",
kad tuojuos pašauktų poli-
cistą ir areštuotų. Jisai pri-
žadėjo už tokį darbą "nag-
radą" — dangų. Nuo šito
užpuolimo mūsų socialistai
yra paliuosuoti, nes nei vie-
nas neturi raudonos "nek-
taizos".

Mes manome, kad kitos
kuopos irgi šį klausimą ap-
svarstys.
Varde L.M.P.S. 17 kuopos
U. K.

ROCHESTER, N. Y.

(Nuo mūsų korespondento).
Rochesterio rubsiuviai be
generalio streiko laimėjo pa-
kėlimą algų sekanciai: už-
dirbanti iki 15 dol. savaitę
gaus 20% daugiau; uždir-
banti nuo 15 iki 20 dol. —
gaus 17%; nuo 20 dol. ir
augščiau — 15%. Kaip ant
dienų dirbantieji, taip ir ant
štukių, gaus už viršlaikį už
laiką ir pusę. Taipgi mini-
mum mokesstis bus 12 dol.

TEL 4428 GREENPOINT.

Dr. John Waluk

161 N. 6th St.,
BROOKLYN, N. Y.

Nuo 8 iki 10 išryto,
Nuo 1 iki 3 po piet.,
Nuo 6 iki 8 vakare;
Nedėliomis pagal sutartį.

KORESPONDENCIJOS

PITTSTON, PA.

(Nuo mūsų korespondento).

Rugsėjo 6 d. staiga mirė
Karolius Aleksiusas. Jo mo-
teris tuom laiku buvo išva-
žiavus į svečius apie Bosto-
ną, tai nabašnikas Karolius
bandė patsai pasidaryti val-
gyti. Prisikepęs lašinių, pa-
valgė ir umu laiku apsirgo
taip vadinamu "indigestion"
nuo ko ir pasimirė. Prigulė-
jo prie S.L.A. ir Simano
Daukanto draugystės.

Tūla bevaikė šeimyna
(geri katalikai) tankiai my-
lėdavo pagerauti, ir net lai-
kais pasikviesdavo į svečius
kaip vedusių, taip ir nevedu-
sių vyrų. Kaiminka ar tai iš
pavydo ar kitaip pradėjo
leisti paskalus, būk ji mačiu
si pas "bevaikę" svetimus
vyrus vaikščiojant pusu-
ngius. Bevaikiai tuomi labai
išizėidė ir pradėjo paskalų
leidėjus po teismus pas skva-
jerius tąsyti. Iš viso buvo a-
pie penki teismai, tačiau
vienai kitų griekus išrodinė-
dami tikta ką daug pinigų
išieikvojo skvajeriams bei ad-
vokatams, bet prie išteisini-
mo ir iki šiai dienai nepri-
eita. Laikraštis "Scranton-
ian" aprašydamas tas tą-
synes išvadino visus "kiaulė-
mis." Mano nuomone tokia,
kad tie visi skundikai bei
skudžiamieji, būtų tuos pni-
gus praleidę ant skaitymo
laikraščių bei knygų, tai be
jokios abejonės jie šiandien
būtų daug protingesni.

Kunigai sako, jog tikintis
žmogus kad ir paleistuvis,
tai vis geresnis už protau-
jantį "raudonaklį ciciliką".
Jeigu taip, tai ir "Vilkų šei-
myna," geri tikinti katalikai,
kurie pardavė savo 16 metų
dukterį (už \$50.00) italui už
pačią, reiškia ir jie yra daug
geresni dievo akšise, nekaip
bile socialistas. Kad taip,
tai aš geriau paliksiu socia-
listai ir atsisakau būti tokiu
"geru krikščioniui", kokiais
yra ta šeimyna.

Mūsų dūsių ganytojas a-
nuomet siulė penkinę bilė
katalikui, kuris duos per au-
sį bilė socialistui. Už kelių
metų tasai pat dūsių gany-
tojas atsiminė ir vėl savo
plėną atnaujino, tik dabar
kitoki. Rugsėjo 8 d. jisai
liepė bilė parapijonui, kuris
pamatytų einant gatve žmo-
gų su raudona "nekaiza",
kad tuojuos pašauktų poli-
cistą ir areštuotų. Jisai pri-
žadėjo už tokį darbą "nag-
radą" — dangų. Nuo šito
užpuolimo mūsų socialistai
yra paliuosuoti, nes nei vie-
nas neturi raudonos "nek-
taizos".

Mes manome, kad kitos
kuopos irgi šį klausimą ap-
svarstys.
Varde L.M.P.S. 17 kuopos
U. K.

ROCHESTER, N. Y.

(Nuo mūsų korespondento).

Rochesterio rubsiuviai be
generalio streiko laimėjo pa-
kėlimą algų sekanciai: už-
dirbanti iki 15 dol. savaitę
gaus 20% daugiau; uždir-
banti nuo 15 iki 20 dol. —
gaus 17%; nuo 20 dol. ir
augščiau — 15%. Kaip ant
dienų dirbantieji, taip ir ant
štukių, gaus už viršlaikį už
laiką ir pusę. Taipgi mini-
mum mokesstis bus 12 dol.

Mūsų dūsių ganytojas a-
nuomet siulė penkinę bilė
katalikui, kuris duos per au-
sį bilė socialistui. Už kelių
metų tasai pat dūsių gany-
tojas atsiminė ir vėl savo
plėną atnaujino, tik dabar
kitoki. Rugsėjo 8 d. jisai
liepė bilė parapijonui, kuris
pamatytų einant gatve žmo-
gų su raudona "nekaiza",
kad tuojuos pašauktų poli-
cistą ir areštuotų. Jisai pri-
žadėjo už tokį darbą "nag-
radą" — dangų. Nuo šito
užpuolimo mūsų socialistai
yra paliuosuoti, nes nei vie-
nas neturi raudonos "nek-
taizos".

Mes manome, kad kitos
kuopos irgi šį klausimą ap-
svarstys.
Varde L.M.P.S. 17 kuopos
U. K.

ROCHESTER, N. Y.

(Nuo mūsų korespondento).

Rochesterio rubsiuviai be
generalio streiko laimėjo pa-
kėlimą algų sekanciai: už-
dirbanti iki 15 dol. savaitę
gaus 20% daugiau; uždir-
banti nuo 15 iki 20 dol. —
gaus 17%; nuo 20 dol. ir
augščiau — 15%. Kaip ant
dienų dirbantieji, taip ir ant
štukių, gaus už viršlaikį už
laiką ir pusę. Taipgi mini-
mum mokesstis bus 12 dol.

ROCHESTER, N. Y.

(Nuo mūsų korespondento).

Rochesterio rubsiuviai be
generalio streiko laimėjo pa-
kėlimą algų sekanciai: už-
dirbanti iki 15 dol. savaitę
gaus 20% daugiau; uždir-
banti nuo 15 iki 20 dol. —
gaus 17%; nuo 20 dol. ir
augščiau — 15%. Kaip ant
dienų dirbantieji, taip ir ant
štukių, gaus už viršlaikį už
laiką ir pusę. Taipgi mini-
mum mokesstis bus 12 dol.

aiškinti apie lietuviškus le-
gionus.

Siuose rinkimuose ant so-
cialistų partijos tikieto ran-
dasi ir vienas L.S.S. 7-tos
kuopos narys, butent J. P.
Stanley (Stančikas).

Rugsėjo 4 d., Gordons te-
atre, kalbėjo drg. E. Debs.
Ir dabartinės aplinkybės
Debo revoliucioniškumo ne-
permainė. Verta pažymėti
vietinės kapitalistų spaudos
atsinešimą į drg. Debo pra-
kalbas. Paprastai didesnes
ar mažesnes prakalbas visa-
da paminėdavo. Gi apie šias
prakalbas nei žodžio, nors

(Tęsa ant 5-to pusl.)

Rugsėjo 1 d., bažnyčios
sklepe, buvo "politiškos" pra-
kalbos. Kalbėjo masażistas
Dr. Bielskis. Išrodo, kad
Bielskį patiko toks pat liki-
mas Washintone, kaip kad
Dr. Šliupą Europoje — sto-
ka pinigų. Sulyg Bielskio,
tai klerikalams užlaikyti biu-
ras Washintone labai daug
lėšuoja, nes randasi ant pul-
kaus "stryto," visai prie
Baltojo Namo. Prie to biu-
ras turis užlaikyti "typewri-
ter" ir kitokias mašinerijas.
Bet kad išgavus Lietuvai
laisvę, tai biurą būtinai rei-
kalinga užlaikyti, o užlaiky-
mui reikalinga daug, daug
aukų. Bielskis sąkė, kad Lie-
tuva turi tris didelius prie-
šus — tai lenkai, vokiečiai
ir lietuviai bolševikai. Klau-
sant Bielskio kalbos išrodo,
kad jis neseniai būtų pabė-
gęs iš "Draugo" koliojimos
mokyklos. Užbaigus jam kal-
bą pranešta, kad bus renka-
ma aukos. Žmonės pasileido
eiti laukan. Ir tik kun. Ka-
sakaičiui pradėjus šaukti,
kad nebėgtų laukan, pasili-
ko kelios davatos ir ištiki-
mieji parapijonai. Sekantį
vakarą Bielskis žadėjo pa-

Jeigu girdėjote dainuojant ko-
kia nepaprastą dainą, kuri jums
labai patiko, tai galite tikėtis
ją rasti knygoje

Įvairios Dainos

Tai rinkinys įvairiausių dainų,
politiškų, kaulinių, istoriškų,
melniškų, tautiškų, juokingų ir
kitokių, kokių kitose dainų kny-
gose nėra.

Knyga turi 216 pusl. ir joje
surinkta 120 dainų.

Knygos kaina
tik 50 centų.

Pinigų susiūkite stampomis
ar Money Orderiu šiuo adresu:

MAIL ORDER AGENCY,
Box 129, General P. O.
NEW YORK, N. Y.

TEISINGIAUSIA IR GERIAU- SIA LIETUVIŠKA APTIEKA

Sutaisau receptus su didžia-
sia atyda, nežūrint ar tie
receptai Lietuvos ar Amerikos
daktarų. Tai vienatinė Lietuviš-
ka aptieka Bostone ir Massachu-
setts valstijoje. Gydytoji gali
gaut kokios tik pasaulio yra
vartojamos. Galit reikalaut per
laiškus, o aš pasiūsiu per ekspre-
są.

K. Šidlauskas
Aptiekorius ir savininkas
226 Broadway, kampos C St.
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 21014 ir 21015

JEIGU SERGI

Tai Atsakanis Medikaliskas Prižiūrėjimas Gali
Pailgint Tavo Amžių ir Priduot Tau Gyvumą.

ATEIK PAS MANE TUOJAUS.

Ar tai Liga Būtu Užsienėjusi, Nerviskumas, ar Komplikuota
Kurių Išgydymui Reikalingas Specialistas.

MANO STEBĖTINAS PASISEKIMAS
išgydymui ligų ar tai užsienėjusių ar naujai atsiradusių yra tame,
kad aš esu pasivertęs savo visą amžių studijuoju tas ligas. Prie to
mano ofise randasi įvairių naujausių mados instrumentų bei pri-
laidymų, kaip tai, elektriški, mechaniški, ir "vibratory" (gimdas juo-
dijima). Nepaisiau išlaidų dėl pritaismų jų tik šieina ant naudos
mano pacientų (ligonių).

AR TAVE KANKINA
Silpni nervai, nugaros skaudėjimai, užmaršiai, širdies drebėjimas, silpni
plaučiai, nerangumas, tingumas, galvos skudėjimas, svalgys,
akų silpnumas, votis, skauduliai, kataras, gerklės skudėjimas, skau-
mai pilve, plėvėtas liežuvis, negromuliamas vidurių, reumatizmas,
spuogai? Viršminėtos ir daugelis kitų ligų yra perspėjimas, kad tu
pradedi silpnėti ir tavo sveikata pradeda nykti.

OFISO VALANDOS: Paprastomis dienomis nuo 9 ryte iki 8 va-
landų vakare.
Nedėliomis: nuo 10 val. ryte iki 2 val. popietę tikta.

DR. KENEALY, Specialistas,
Pirmos Duryš nuo Gayety Teatro.
673 WASHINGTON STREET, BOSTON, MASS.
(Netoli Boylston Street)

Rusijos Rubliai

Dabartinių laiku yra labai pigus. Tavo sumą Ameri-
koniškų pinigų gali padaugint ant trijų sykių, jeigu
pirksi rublius dabar.

LIETUVIAI, kurie mano grįžti Lietuvon po karė, pelnsu nupirkda-
mi rublius, nes tikrai galima tikėtis, kad po karė rublių vertė pakils.
Tie, kurie nemano grįžti į Lietuvą po karė, galės čia parduoti
savo rublius už tiek, kiek jie buvo verti pirm karė.

TODĖL neatidėkit šitos progos. Pirk rublius tuojuos nuo užvirtinto

Bankieriaus Henrikas C. Zaro

39 Cooper Square, kampos 6-10 St. The Zaro Bank Building

SITAS bankierius perka ir parduoda Laisvės Paskolas, Karės Taupymo
Stampas taipgi ir "Thrift" Stampas.

Ar jus kada nors pamislinat, kaip yra pavojinga nešiotis su savim ar
laikyti bakse pinigus ar šiaip svarbius dokumentus? Ar žinai kad je
gali žūt gaisre ar vagis gali pūvogt? Apsaugoti galima pasisam-
dant "Apsaugos Pasidėjimo Baksa" pas Bankieriu Henriką C. Zaro.
Tas baksa yra apsaugotas nuo vagių ir gaisro. Ateik ir pamatyk tą
apsaugos baksa, kuris randasi Zaro Bank Building, 39 Cooper Square,
kampos 6th Street, New York, N. Y.

Atvira vakarais iki 8 val.; nedėliomis iki 1 val. po pietų.

(Tęsa nuo 4-to pusl.)

žmonių tiek susirinko, kad niekada pirmiau tiek nebuvo susirinkę ant socialistų prakalbų. Ir nors Debsas pėrė kailį kapitalistams be jokio pasigailėjimo. Įžanga buvo 55c. Taipgi rinkta aukos Debo ir kitų socialistų bylą vedimui.

SCRANTON, PA.

Rugsėjo 19 d. įvykis S.L. Kooperatyviškos Bendrovės susirinkimas, kuriame bus galutinai nutarta, ar steigti kooperatyvišką krautuvę, ar išdalinti šerinkams pinigų. Kuomet tarpe kooperacijos narių randasi įvairių nuomonių, tai nežinia kurion pusėn dalykas nukryps. Dauguma yra priešingai atidarymui krautuvės dėl mažos sumos pinigų. Kiti-gi aiškina, kad, girdi, galima pradėti ir su keliais šimtais.

Per du metu laiko tas darbas buvo stumiamas. Buvo daugybė žmonių, kurie netik ką nesirašė, bet ir kenkė tam darbiui. Tokiu būdu pasekmės yra prastos. Be to, pereitą žiemą liko nupirktą bulvių, kurios atnešė nuostolio \$300 su viršum.

Rugs. 22 d., 2 val. po pietų, atsibus susirinkimas L. D.S.D. 39 kp. Ant šio susirinkimo kiekvienas narys privalo atsilankyti, kad apsvaščius veikimą ateinančio sezono ir šiaip jau randasi svarbių dalykų. Draugai, nepamirškite. Atsibus L.S.S. 2 kp. kambaryse.

Smagu pažymėti, kad nekuros progresyviškos draugijos suskato rūpintis likimu Tamo Mooney. Tuomi tikslu manomas sušaukti visuomeniškas susirinkimas.

Kapinių pirkimo klausimas veikia apmūręs. Pinigų randasi apie porą simtų. Vienok kad tolyn darbas eitų — negirdėti.

Kaip matoma, tai serantoniečiai turi pradėję nekuriuos svarbesnius darbus, bet su užbaigimu — nekaip.

Dabar dar vienas dalykas. Vienatinė svetainė, kurią lietuviai vartojo lošimams teatrų — liko parduota šilkų išdirbystės kompanijai. Dabar Scrantone su jokia veikalu nepasirodyk. Tuom tarpu randasi tūkstančiai lietuvių ir desėtkai progresyvių draugijų. Svetainė būtų lengvai įgijama. Vienok... neprisirengimas, nesu-

pratimas reikalingumo, tą darbą sulaiko. O vienok tuomi reikia rūpintis. Publika kas kart skaitlingiau lankosi ant prakalbų, teatrų ir t. t. Tiesa, dar randasi svetainė vadinama Lincoln, bet nešvarumas ir stoka sėdynių padaro ją be vertės.

Kuopietis.

AKRON, OHIO.

Pasidarbavus L.S.S. 244 kuopos draugams tapo sutvertas choras, kurio pirmas susirinkimas įvyko 7 d. rugsėjo. Susirinkime tapo apkrikštytas vardu "Aušra" ir nustatyti principaliai pamatai. Kadangi čia nesirado vedėjo, tai tapo paskiestas drg. Valentinas — vedėjas Mirtos choro — iš Clevelando. Jis sutiko syki į savaitę atsilankyti ir pamokinti mūsų naujai sutvertą chorą.

L.M.P.S. 41 kuopa užkvietė L.M.P.S. 24 kuopos artistus pastatyti scenoje veikalą "Kryžius". Perstatymas bus 29 d. rugsėjo. Vietos lietuviai neprivalo praleisti šios progos, nes tas veikalas labai puikus.

V. V. Vasys.

ROCKFORD, ILL.

1 d. rugsėjo buvo prakalbos, kurias surengė visi vietos socialistai bendromis įiegomis. Lietuviškai kalbėjo J. V. Stilsonas — L.S.S. Sekretorius, angliškai — John Reed. Pastarasis papasakojė tokių dalykų, kuriuos susirinkusiji pirmą sykį turėjo prōgą išgirsti, nes spaudoje to dar nebuvo minėta. Jo kalba publikai labai patiko. Po prakalbos buvo duodami klausimai, į kuriuos kalbėtojas labai nuosekliai atsakinėjo.

Vėliaus kalbėjo drg. J. Stilsonas. Kadangi buvo vėlus laikas, tai daugelis jo prakalbos negalėjo pilnai išklausyti — išvažinėjo, bet visgi iki pabaigos pasiliko nemažas būrelis. Ir kurie buvo iki pabaigos, pilnai jo prakalba užsiganėdino.

F. Petronis.

Nuo red. — Korespondencija buvo parašyta gana ilgia ir reikalavo vertimo į anglišką kalbą, todėl turėjome žymiai sutrumpinti.

PHILADELPHIA, PA.

2 d. rugsėjo, Richmond dalyje, buvo tautininkų prakalbos. Buvo garsinta, kad kalbės inžinierius Naruševičius ir Širvydas, bet vieton Naruševičiaus pribuvo tūlas studentas Skritulis. Pastarasis agitavo viską atiduoti dėl Lietuvos labo ir gyvastų už jos laisvę. Paskui perkartinėjo savo priešus ir didžiausius rado lenkus, nes pastarieji pasisavinę lietuvių didvyri-veikėją Kosciušką.

Antras kalbėjo Širvydas. Jam taip sekėsi kalbėti, kaip su rogėmis per smiltis važiuoti. Suprantama, daugiausiai davė vėjo socialistams ir plūdo bolševikus.

Aukų neprigulmybės fondui surinko \$28.84. Nors žmonių buvo nemažai, bet aukų sumetė tik tiek.

J. Ga-nas.

ANSONIA, CONN.

8 d. rugsėjo, ant drg. P. Vosyliaus farmos, buvo piknikas L.S.S. 186 kuopos. Svaiginančių gėrymų nebuvo. Taigi buvo atsilankęs drg. J. Jukelis iš New Yorko, kuris pasakė trumpą prakalbėlę. Susirinkusieji jo prakalba likosi užganėdinti.

Viskas pavyko labai puikiai.

Zanavykėlis.

NEW BRITAIN, CONN.

Pastaruoju laiku vietos dūšij ganytojas subruzdū darbuotis: vakarais vaikščinėja po lietuviams apgyventas stubas ir susirašinėja tuos, kurie yra atlikę ausinę ir užsimokėję po \$6.00 į parapiją. Taipgi užrašinėja ir "bedievius."

Lietuvių čia randasi nemažas skaitlius; jie turi pasistatę didelę mūro bažnyčią, kurią, žinoma, pavedė kunigui. Sale bažnyčios pui-

ki klebonija. Kaip kunigas grajina, tai didžiama lietuvių šoka.

Tautininkai irgi darbujasi. Jie po du vaikščioja po stubas ir renka aukas Lietuvos atbudavojimui. Kada pailsta bevaikščiodami, tai užėina į tautišką istaigą pasilsėti ir ten, pamatę Vytauto paveikslą ant sienos, graudžiai apsišverkia.

Darbai eina labai gerai; dirba kas tik gali. Bosai negauna užtektinai vyrų darbininkų, tai stato moteris. Daugelis moterų dirba geležies liejyklose po 10 ir 12 valandų į dieną ir daugiausia nuo štukų.

Visos kompanijos susivienijusios. Jeigu darbininkas vienoje kompanijoje meta darbą, tai kitose jau negali gauti be tos kompanijos išduoto paliūdjimo, kurioje pirmiau dirbo. Iš kelių miestų pribuvę darbininkai taipgi privalo turėti nuo darbdavių paliūdjimus, nes kitaip nepriima prie darbo.

Valkata.

BEDFORD, OHIO.

Rugsėjo 8 d. Clevelando - Akron, Ohio, lietuvių socialistų, Bedford giriose, buvo suvažiavimas. Suvažiavimas įvyko sutartyje Clevelando-Akrono socialistų, bet draugų ir draugių suvažiavo ir iš kitų Ohio valstijos miestų ir miestelių. Taip draugiškame ir skaitlingame suvažiavime buvo daug įvairumo, entuziazmo. Visiems susirinkus po medžių pavėsiu prasidėjo programos, kuris tęsėsi apie 5 val. ir iš sekančių šmotelių: pirmiausia drg. Zemaitis, suvažiavimo pirmininkas, perstatė "Mirtos" chorą, kuris, drg. Lenčina vadovaujant, gražiai sustainavo. Po pertraukai drg. Daubaras sakė prakalbą, kurioje plačiai nurodinėjo ir išaiškino beveik visą socializmo ir darbininkų judėjimo istoriją. Daug davė žinių apie pirmą ir antrą internacionalus. Kitu atveju kalbėjo drg. Karalius. Pastaruoju prakalba taipgi patinai nusisekė. Jis kalbėjo remdamasis K. Markso skelbtų mokslų faktais ir sekėsi juos išvedžioti.

Prakalbos užsibaigus, — vėl "Mirtos" choras ir vienu vyrų duetas dainavo — buvo iššaukti atkartoti.

Programai užsibaigus, prasidėjo diskusijos, kurios pūsėtinai ilgai tęsėsi, pakol viena pusė nebuvo parblokšta. Diskusijota: prisidėti Ohio valstijos L.S.S. kuopoms prie XI rajono, ar sutvert toje pačioje apielinkėje kitą rajoną? Prieš tokį sumanymą ir norą tvirt naują rajoną, desperatiškai diskusavo ir laikėsi prigulinių XI rajone kuopų draugai. Clevelandiečiai nurodinėjo daug priežasčių ir tiesiog pasakė, jog L.S.S. 3-čia kp. prigulėti prie XI rajono negalima suspėti pasiųsti nei vekselj už paskolą, o kiekvienas palieka tam tikrą testamentą — jei kokios nelaimės, nurodo kam turi būti išmokėta pinigai, ir tokiam atsitikime būna karštais neaiškumų ir negalima suspėti dalykus išaiškinti. Draugai, įsitėmkykite tai, kad jūsų pinigams, kurinos paskolintose namo fondui, negrėšia joks pa-

gi šioj apielinkėj du rajonai. Panašūs suvažiavimai daug reikiška socialistiskam darbininkų judėjime. Lygiai ir šis, Clevelando — Akrono lietuvių socialistų bendras ir draugiškas suvažiavimas, ideališki pasitarimai, nenueis veltui.

Žemės žiedas.

COAL CENTRE, PA.

Apie šio miestelio lietuvius skaiytojai vargiai kažino, nes laikraščiuose jokių žinių nesimato. Randasi S.L.A. 95 kuopa, bet ji labai mažai veikimu užsiima. Laikraščių daugiausia pareina "Tėvynės," kaip organo; "Laisvės" irgi nemažai. "Naujienu" pareina keliatas numerij; "Keleivio" pareina mažai; "Moterų Balso" vienas egzemplioris.

Galima būtų sutverti L.S.S. kuopa, bet klausimas kaip ilgai ji galės gyvuoti? Yra keliatas draugų atvykusių iš kitur, bet su jais dar neteko susieiti. Mat, kitokių darbų nėra, kaip tik anglių kasyklos, tai ir su draugais susieiti baisiai sunku.

Beje, yra dar ir klubas, bet jis irgi nieko neveikia. 2 d. rugsėjo buvo surengęs balių. Buvau atsilankęs, bet nemačiau nei vieno blaivo tame jų pokilyje. Moteris irgi nuo vyrų neatsilieka.

Abelnai, apšvieta stovi ant labai žemo laipsnio.

J. Dulskis.

Kol dar nevēlu.

Daugumas draugų klausia informacijų, kaip skolinti Sąjungos namo fondui pinigų. Daugiausiai vis klausia, ar bus galima greit atsinti, reikalui prisidėjus? Kiti teiraujasi, ar fondas moka nuosimti ir t. t.

Draugai, sekantis pasiškinimas lai būna visiems aiškus, kad namo fondas uoka 3-čią nuosimti ir bile pareikalavus paskola būna sugrąžinta.

Lig šiol daugumas draugų skolino be nuosimėto, rodos, tik pora draugų, kurie skolino už vieną nuosimtį ir vienas už du, visi kiti savo nuosimtį aukavę Sąjungos labui, kurie davė pavyzdį kitiems sąjungiečiams.

Daugumas draugų pasižadėjo skolinti ir vis da neispildo pažadą. Draugai, apsižiūrėkite, kad nebūtų pervėlu, nes paskui graudinsitės. Sąjungos namo fondas — yra saugi istaiga, dėl apsaugojimo jūs sunkiai uždirbtų centų. Mūsų pinigai yra sudėti į New Yorko saugiausias bankas, išdininkas drg. J. Šaltys yra pastovus žmogus ir po didelės kaucija. Jūsų paskolintiems pinigams pavojus iš niekur negrėšia.

Patartina draugams, kurie mano skolinti Sąjungos namo fondui, kad skolintumet tuojaus, nes būna tokių atsitikimų, kad draugas skolina — siūncia pinigų tik tada, kada jau apleidžia šią šalį ir daug kartų būna, kad negalima suspėti pasiųsti nei vekselj už paskolą, o kiekvienas palieka tam tikrą testamentą — jei kokios nelaimės, nurodo kam turi būti išmokėta pinigai, ir tokiam atsitikime būna karštais neaiškumų ir negalima suspėti dalykus išaiškinti. Draugai, įsitėmkykite tai, kad jūsų pinigams, kurinos paskolintose namo fondui, negrėšia joks pa-

vojus, siuskite tuojaus, nelaukdamai nei rytojau, nes valandakita gali būti pervėlu.

Siūsdami pinigus, rašykite sekančiai: Lietuvos Socialistų Nam Bendrovei, per išdininką drg. J. Šaltį, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y. Prisiunčij čekį (ar Money Order) vertės penkiosdešimtis dolerių (\$50.00) paskolinu Sąjungos namo fondui ant neaprubėžiuoto laiko ir be fuosimėto (jei horite aprubėžiuot laiką, tai parašykite ant kiek metų paskolinate — vieniems, dvejiems ar keliems, ir jei norite gaut nuosimtį, tai keblintą?) rašykite toliau:

Jeigu numirėčiau, mano pinigai turi būti išmokėti tėvams Lietuvoje gyvenantiems — vieną dalį, antra dalis pasilikis Sąjungai, kaip auka.

Aplaiškė pinigų, prisiuskite vekselj šiuomi adresu: J. M. Plepis, 5 Thomas St., San Francisco, Cal.

L. S. N. B. išdininkas, gavęs pinigų ir tokį ar panašų laišką, tas laiškas eina į L.S.N.B. archyvą, kaip dokumentas ir tuojaus išrašo vekselj ir pasiunčia adresantui.

Siūsdami pinigų išrašykite vardu: Lithuanian Socialist Home Association, Inc., ir siuskite išdininkui: M. J. Šaltis, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Informacijų ir su kitokiais reikalais kreipkitės prie sekretoriaus.

A. Jankauskas,

L.S.N.B. Sekret.

455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ATSISAUKIMAS Į L.D.L.D. KUOPAS NEW YORKO APIELINKĖS.

8 d. birželio buvo susirinkimas L.D.L.D. 24 kuopos, kuriame tapo pakeltas klausimas apie sutvėrimą L.D.L.D. rajono. Kuopa, apsvaščius visapusiai tą dalyką, pripažino, kad rajono sutvėrimas būtų naudingas ir vie nbalsiai nutarė stengtis jį gyvenimam vykdyti. Tam tikslui tapo išrinkta komisija, į kurią įėjo J. Ulba ir B. Repečka.

Todėl mes dabar atsisaukiamė ir visas New Yorko apielinkėje esančias L.D.L.D. kuopas apie tai savo susirinkimuose apsvaščyti. Mes manome, kad sutvėrimas Rajoną, mūsų kuopose smarkiau eitų darbas. Dabar daugelis kuopų apmūrę, jokio veikimo nesimato, kitos kuopos silpnos, negali veikti. Esant rajonui, pastarojo komitetas galėtų pasirūpinti su stiprinimu silpnesnių kuopų ir pažadinimu prie veikimo jų, kurios iki šiol buvo apmūrę.

Rajoną sutverti galima būtų, nes šioje apielinkėje gyvuoja apie šešios kuopos. Jeigu gyvuojančios kuopos parems mūsų kuopos sumanymą, t.y., ras naudingų tvėrti rajoną, tuomet galima bus sušaukti šios apielinkės konferenciją ir suorganizuoti rajoną.

Geistina būtų, kad kuopos savo susirinkimuose tuojau šį klausimą apsvaščyti ir nutarimus pranėštų per organą.

L.D.L.D. 24 kp Komisija.

RED. ATSAKYMAI

F. Skamarakui. — Straipsnis L.S.S. namo klausime gautas po diskusijų uždarymo.

Aš vienas. — Straipsnis gautas po uždarymo diskusijų.

P. A. Lukui. — Straipsnis gautas po uždarymo diskusijų.

Vinkšnaičiui. Montello, Mass. — Ar velionė paipai laikė burnoje, ar ji buvo lovoje ir gazaį ējo, nėra taip svarbu, kad rašyti polemiką. Čia svarbu faktas, kad ji nu sižudė gazu.

L.D.L.D. 33 kuopos komitetui. — Pranešimą gavome pervėlai ir į 73 "Laisvės" numerį negalėjome įdėti.

Sokolov, Montello, Mass. — Korespondencija parašyta tokioje dvasioje, kad ją reikia į anglų kalbą versti. Tuo tarpu ji visuomeniškos svarbos neturi, apart poetiskų jausmų išliejimo, todėl netalpinsime.

Šventakupriui, Pittsburgh, Pa. — Apie tą pikniką patalpinome anksčiau gautą. Atleiskite, kad negalėjome su naudoti.

J. Ga-nui, Philadelphia, Pa. — Apie klerikalų prakalbas jau minėjome.

IVAIRIOS ŽINIOS

HERTLINGAS SAKO UNIJŲ VADAMS, JOG TAIKA yra arčiau, negu manoma.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 13 d. rugs. — Grafas von Hertling, imperiškias Vokietijos kancleris, yra įsitikrinęs, kad taika yra arčiau, negu tas manoma. Taip išėina sulyg jo prakalbos, pasakytos Vokietijos u-nijų vadovų susirinkime.

Kancleris pasakė, jog kaip Vokietijos valdžia, taip ir armijos vadovai gėdžia susipratimo su priešais ir tai-

Dykail! Apsolutiškai dykail!

Automatiška yla ir naujos mados diržas — šis naudingų daiktų mes prisiūsim dykailiekvienam. Yra vienas iš naujausių išradimų, galima tvirtoti p šiuoim šėver'ką, taipgi pakinkliu arklimams ir p šiuoim atskirti ar tai mašina ar ranka sušūti. 1) Diržas 25 mastus vaškuotu siūly ir tri plianines 2) Diržą koki mes prisiūsim, turi turėti kiekvienas kuris turi pinigų ar šiaip naudingų daiktų, nes j ma tą viską sudėti. Niekas nei neįspėtu, kad ta yra kas nors, tokiu būdu nėra pavojaus pinigams ar kad kas juos pavogtų. Diržas yra geros skūvė apie kelstą dolerių, bet mes jį tau atiduosim dykaili pirkai nuo mūs klešini laikrodėlių. Laikrodėlis yra speciališkaį padarytas darbininkui žmogui iš tikro mikelio, jo mechanizmas yra geras, nes laiką visuomet teisingai rodo. Yra taip drūtas, kad nei su plaktuku negalima sudaužyti. Ta laikrodėlį galima įdėti į vandenį ar ant ledo, bet jis nesusutos ējes. Dabar pats gali spresti jo gerumą. Profesionališki žmonės jį vartoja todėl, kad jis visuomet rodo teisingą kę. Tikra jo kaina yra \$6.00, bet mes tau jį parduosim už \$3.50 su

viršminėtai priedais, tai yra yla ir diržas, kuriame tu gali nesiotis savo pinigų. Rašyk tuojaus, neatidėliok, nes kita tokia progą nebus. Prisiusk šandien 30 centų stampo ar pinigais už prisuntimą daiktų. Likusius pinigų užmokėsi kuop pristatys tau laikrodėlį, ylą ir diržą. Rašyk šiuo adresu: NORTH WESTERN WATCH CO., Dept. 220 935-937 N. Winchester Ave., Chic

Teatrininkai Temykit!

Loškite naują 3 aktų komediją: "Farmazonai"

Tokio užimančio ir juoko pilno veikalo lietuviai dar ne turėjo. Labai parankus perstatyti, galima lošti ir prie paprasčiausios scenetijos. Veikiančių ypatų įėina 12. Kaina 50c.

kos. Grafas von Hertling pasakęs, kad valdžia ir armijos vadovai esą priešini visokiems užgriebimams.

Ukrainiečiai išnaikino kiečių garnizoną. True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on September 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Stockholm, 12 d. rugs. Šiandien gautos iš Kijevo nios praneša, kad Ukrainalstiečiai išnaikino volčių garnizoną miestely B silovka ir užėmė patį miestą.

2225 Greenpoint.

J. GARSVA

GRABORIUS (Undatker) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS. Balsamuoja ir laiduoja numirėlius ir visokių kapinių. Parsamiau Automobilius ir tas Veselljoms, Krikščionoms ir paivažinėjimams. Ofisai: 144 N. 6th St., 264 FRONT Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, Telephone 7867 N.

Severa's Balsam of Life

reikalauja sustiprinimo pirma ne nesveikata juos visi apvaldo ir ma negu visokia pagelba buva pėvil. Je reikalauja tokiu sustiprtojo, kuris sustiprintų visą kūną Nedaryk išmėginimų. Niekuo nesigailėsi, paraikalavę. (Severa's Gyvasties Balsamo). yra žinomas kaip geras stiprinėlis ir taisanties vaistas beaugdu nuo kiętu vidurių, nevėrimų, drugio, abelno nesvalkumo ir kitų ligų. Mes patariame jį visų ypatyngai gi seniams ir silpnam Pamėgink. Kaina 85 centai, namas visose aptiekose. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Reikalaukite: "LAISVE" 455 Grand Street Brooklyn, N. Y.

(Tąsa nuo 6-to pusl.)
7) Jei būtų išleista L.D.L.D. knygelė tikrai 100 puslapių, tai tokios mažos knygos nariams duodama be apdary.

13) Išdo globėjai, sulgy su-tarties savo tarpe, daro išdo re- viziją, išanksto pranešdami apie tai Centro sekretoriui.

Kuopų viršininkų Priedermės.
1) Kuopos pirmininkas dabo- ja visus kuopos reikalus, laiko čarterį, veda kuopą įstatymais pažymėtu keliu ir prižiūri kitus viršininkus.

Literatūros Komitetas:
1) L.K. susideda iš 3 narių.
2) L.K. parūpina rankraščių ir duoda apie juos savo recenziją.

3) Finansų sekretorius tvar- ko narių mokesčius, išdalina na- riams knygas ir praneša kas pu- sė metų į organą apie narių stovį.

Referendumai.
1) Jeigu koksai nors įneši- mas C.K., L.K. ar kuopos bus paremtas bėgyje 60 dienų pen- kių kuopų, tuomet jisai eina per referendumą.

4) Kuopos išdininkas globoja išdą ir, kuopai pareikalavus, už- sistato kaučiją, išsiūnčia cen- tran mokesčius.

2) C.K. sekretorius pagarsi- na apie referendumą organė ir per 60 dienų eina apkalbėjimas. Praėjus tam laikui Centro sek- retorius išsiūnėja referendu- mo blankas, kurios turi būti gra- žinamos sekretoriui paskirtu laiku.

5) Pasitraukus bile vienam iš komiteto narių, jo vietą užima sekantis kandidatas tan urėdan, gavęs daugiausia balsų.

3) Kiekviena kuopa, C.K. ar L.K. gali daryti prie įnešimų pa- taisymus. Toki pataisymai turi būti paskelbti viešai per organą. Jeigu tokį pataisymą parems bent viena kuopa bėgyje 30 die- nų, tai tas pataisymas eina sy- kiui su referendumu.

6) Centro Komitetas suside- da iš pirmininko, pirmininko pagalbininko, sekretoriaus, išdi- ninko ir knygiaus, renkamų vi- suotinu balsavimu.

4) Esant reikalui L. K. nu- skiria iš savo tarpo redaktorių, kuris vestų šios draugijos reika- lus organe.

7) C. K., esant reikalui, su- siėmė su kitomis lietuvių ir sve- timentaučių organizacijomis.

Seimai.
L.D.L.D. seimai įvyksta pa- gal C. K. ar kuopų reikalavimą, patvirtintą referendumu, sulgy normalės procedūros.

8) C.K. turi teisę skirti kny- gynams ir apšvietos draugijoms knygų, bet ne daugiau kaip 2 eg- zemplioriu.

5) Draugijos centro komite- tas gauna atlyginimą sulgy vi- suotino narių nubsavimo. Vi- sos lėšos padarytos C. K. drau- gijos reikaluose, būna apmoka- mos iš draugijos išdo.

visi kiti draugijos svarbesni rei- kalai, eis visuotinu L.D.L.D. na- rių referendumu. Todėl pasi- stengkite, draugai, imti dalyvu- mą svarstyme šio konstitucijos projekto viešai per organą "Laisvė", o kuopų valdybos pa- sirūpinkite susaukti skaitlingus susirinkimus, ir juose perskaity- kite konstitucijos projektą, o potam nuodugnai išdiskusokite- te jį.

Apkalbėjimo laikas tęsis 60 dienų nuo pasirodymo organe konstitucijos projekto. Apkal- bėjimus siūskite tiesiai redakci- jai.

K. Steponavičius, L.D.L.D. Sekret.

DEIDELA PROGA DEL VYRU NUSILPNEJISIU ANT LYTIŠKU ORGANU

Atsilaikite mums tik 50c. Nusiūpinkite ant lytiškų organų vir- šų, kaip tai nurodė paliks išgydyti ant vi- sados per vartojimą gydytojo NOVO. Tai yra galima pasakyti, cūdaune gydyti, kurios išgydo jau tukstantius vyrų ser- gančių lytiškais ligomis. Jei esate ser- ganti ant lytiškų nusiūpinkite, kad ken- kia jums betvarko nervų, kad nustotet vyrų skausmas, kad esate nusiūpinkiam padėjimui, šaltos rankos arba kojos, galvos nepajėmimą, užkeltimui viduriu, nevirši- niai šilvito, inksto ligos, arba kitos ligos puslės, neteises sapnais, baimės sutikti žmonius, kaip tai daro nekuri, palikite išgydyti per vartojimą gydytojo NOVO. Gydytojas J. Trumpa laika padaris jus sveikais, tvirtais ir laimingais, tada jį galima bus naudoti gyvenimui ir je trauktumėte. Dėl atlydo, išant pertiktinti jus apie tai, kad NOVO gydytojas t. pada- ris, išstunamo jums DYKAI, kompietiška kursas tu gydytoju, užkeltim ant 15 dienų kada jį prisitunse mums savo antrašį ir pavardę, taip jį sykū šio krauso ženke- les arba sidabrų del apmokėjima lėšų persutimtu. Malonkute atkreipti atve- diant to, kad tai nėra maža depute, bet kompietiška kursas išgydyti, vjejeti- ni ant 15 dienų, labai tanku yra užkelti- ni išgydyti. Ta proga yra vien vyrūba ant trumpo laiko. Raškite mums neatidėliotai, taip-jr praneškite kokiam laikraščiui skaitite ta apgarsinimą, ir mes tuojoms jums tuojoms tas gydytojas J. TRUMPA, NOVO COMPANY, Dept. 37, Box 4000, Philadelphia, Pa.

K. LUTKAUS ŽODIS
Jeigu tau reikalingas skrybė- lė, marškiniai, renkotas, ket- sargis, kalkan- cius, kalin- cius ar kitoki- višriški apda- lai, užiek pas mane, o gausi viską, vertis savo pinigų.

131 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
RUPTURA IŠGYDOMA
su STUART'S PLAPAO PADS (po- dukaitis). Gali meist į šali ta ne- pageldijama, akusamui daranti pa- raiškū, nes Plapao-Pads yra padary- tos dėl išgydymo rupturos, o ne vien tik dėl jo laikymo. Padukaitis pa- čios per save tai prilimpa prie kūno, kad joku būdu jos negali nuslysti, ir stipriau laiko rupturą, negu koks nors paraiškū. Nel dirželių, nei sagūčių, nei sprenžių. Švelnis kaip aksomas Lengvos prisitaikyti. Nebrangios. Ne- šiojimas, nepertaukia darbe. Visų geriausias, nes vardin jų buvo dova- notas aukštinis medalis. Kad pripa- rodyt, kad ką mes sakom yra teisybė, mes prisijisim tau Plapao visiška! DYKAI dėl išbandymo. Rašyk šiand- ni.

LIGŲ PRIEŠAS — MUSŲ DRAUGAS.

Žmogus linksmas ir ra- mus, kol jis sveikas. Papras- ta liga padaro žmogų nelai- mingu. Tankiausiai žmogų kankina vidurių arba skil- vio ligos — nemalimas, dis- pepsija, diegliai ir skaus- mai, išputimas, diegliai šo- nuose, krūtinėje ir nugaroje, užstojimas gerklėje ar krū- tinėje ir t.t. Tas pačina nuo nereguliariško ir ne- normališko skilvio. Geriaus- sias vaistas, kuris apsaugo- ja nuo tų ligų arba greit jas prašalina — tai Provizo- rias Vinco J. Daunoros TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA. Tai ne- įveikiamas ligų priešas, o kartu mūsų draugas. Rei- kalaukite to draugo pas a- gentus arba tiesiog prisijū- dami 50 centų pačtos žen- keliais. Vincas J. Daunora, Provizorius, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (Apgarsinimas).

Pergalėk Savo Priešai!

Tankiai gyvenime at- sitinka su vienu ar kitu pasiginčyti apie politi- ką, apie socializmą, apie darbo žmonių vadovus, jų darbus ir jų darbų naudingumą ir svarbą žmonijai. Nežinodamas nieko, negali nė burnos atidaryti; vienas, kitas tavo priešas žodis užda- ro tau burną, užtat kad tu neturi jokių faktų arba mažai žinai. Kad visada būtum laimėtoju, tai perskaityk naują knygą "Karoliūs Marksas — jo gyvenimo ir Mokslo Charakteris- tiką". Ten slepiasi tiek faktų, kad visada, visur ir prieš kiekvieną prie- šą pilnai atsilaikysi. Galima gauti "Laisvės" knygyne 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Dr. Ignatas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakarinai, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M. Nedėliomis iki 4 po pietu.

DR. KOLER
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Dr. KOLER yra vienatinis tarpe lie- tuvių daktaras Pitts- burgha. Mokinosi Varšavoje, studijavo bėgyje 28 m. įval- rias ligas vyrų ir moterų, todėl jas nuodugnai pažįsta. Gydan už- nuodiniama kraujo ir silpnybės vyrų, spuogus, niežėjimus, ligas tūlimo, l- vairias ligas paeinančias nuo nevy- tumo kraujo. Atsisaukite spūtiškai per l- vaitis as negydan. Valandos: nuo 9 rito iki 5 vakara. Nedėliomis iki 2 val.

Skaitykit ir Platinkit "LAISVĖ"

AR SERGI?
Jeigu tu kenti nuo užsienėjusios ar naujos ligos ir reikalauji patarnavimo nuo specialisto tai Ateik pas mane — turesi rezultatus. Greitai ir ant visados už mažą atlyginimą be pertraukimo Jūsų darbo. Jau daug metų kaip aš užlaikau ofisą tame viename name, to- dėl aš esu žinomas kaip geras ir atsargus specialistas. Su vienu at- silankymu į mano ofisą ir per mano atsargų išegaminavinamą tavęs busi pertiktintas, kad aš galiu tau nurodyti teisingą kelią prie sveikatos. Jeigu tave kankina nuolatinis galvos skaudėjimas, svaigulys, ištinimas žemiaus akių, men- ka atmintis, silpni nervai, negalima užmigti, skaudėjimas nugaroje ir kakle, reumatizmas, gerklės skaudėjimas, kraujo ar odos ligos, pilvo liga, neuralgija, ar negromulivimas vidurių, tai ateik pas mane ELEKTRIKOS IR ABSORPACIJOS IŠSIGYDYMŲ BUDAI VISUO- MET TURI GERAS IR UŽTIKRINANČIAS PASEKMES. PATARIMAI VISAI DYKAI! ATEIK ŠIANDIEN—NEATIDELIOK! SPECIALIST 146 East 14th Street priėis Tammany Hall New York City OFISO VALANDOS: nuo 9 val. ryte iki 4 val. po pietų; nuo 6 val. iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 val. ryte iki 2 val. po piet. PALAUKIMUI YRA ATSKIIRI KAMBARIAI.

DRAUGIJOS KURIOS TURI "LAISVĖ" UŽ ORGANĄ, KOMITETŲ ADRESAI

- LAISVĖS MYLĖTOJŲ DR-STES COLLINSVILLE, ILL. Valdybos adresai: Pirmininkas J. Baronas, 120 Ving Ave. Vice-pirmininkas F. Bakaitis, 420 S. Chesnut St. Protokolų sekretorius J. Čebenasukas, 2102 Merimuoos St., S.S. Pittsburgh, Pa. 9 kuopos—A. Sheiris, 763—3rd Ave., New Kensington, Pa. 10 kuopos—J. Shopis, 713 McKeen Ave., Donora, Pa. 11 kuopos—V. Gamulis, P.O. Box 400, Courtney, Pa. 12 kuopos—P. Gudinas, P. O. Box 148, Ambridge, Pa. 13 kuopos—J. Karpavičia, P. O. Box 315 Vestaburg, Pa. 14 kuopos—J. Urbonas, 803 Talbot Ave., Braddock, Pa. 15 kuopos—A. Geluzasukas, P. O. Box 49, Woodlawn, Pa. 16 kuopos—F. Beinoris, P.O. Box 8 Aliquippa, Pa. 17 kuopos—F. Vainilavičius, P.O. Box 95, East Pittsburgh, Pa. TEISYBES MYLĖTOJŲ DRAUGYS- TĖ, MOLINE, ILL. Valdybos adresai: Pirmininkas S. Janulis, 1929—10th St., Moline, Ill. Knygjus J. Savitskas, 354—8th St., Moline, Ill. Vice Prez. A. Trepkus, 349—10th St., Moline, Ill. Prot. Sekretorius S. Ruseckis, 12204—7th Ave., Moline, Ill. Išdininkas A. Čhinkas, 302—6th Ave., Moline, Ill. Maršalka J. Kvalita, 1446—15th Ave., East Moline, Ill. T. M. Dr-stė susirinkimus laiko pirmą nedėdindį kiekvieno mėnesio Turner Hall svetainėj, 14th St. ir 6th Ave., Moline, Ill. L. PASELP. DR-STĖ "LAISVĖS" EASTON, PA. Prezidentas J. Katinis, 1113 Ferry St. Vice-prez. A. Meškauskas, 66 N. Locust St. Protokolų raštininkas ir organo prižiūrėtojas Alek. Vituris, Corn. Church & 6th St. Finansų Sekretorius S. Maison, 634 Ferry St., Easton, Pa. Kasierius F. Vituris, 330 Taylor All., Phillipsburgh, N. J. Kasos gobjai: F. Liekūnas, 1120 Jackson St. M. Bundinskaitė, 1504 Spruce St. Maršalka J. Carnis, 634 Ferry St. Susirinkimai atsibūna kas pirmą Pėtnyčią kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare Lietuvių Socialistų ruime, 1214 Northampton St., Easton, Pa. D. L. K. VYTAUTO DRAUGYSTĖ, BAYONNE, N. J. Valdybos adresai: Pirmininkas V. Sledzius, 48 E. 19th St. Pirmininko pagal. J. Kalinauskas, 21 E. 19th St. Protokolų sekretorius J. Valaitis, 2101—187th St. Finansų sekretorius A. Lukaitis, 73 E. 22nd St. Kasierius F. Lukaitis, 93 E. 22nd St. Kasos gobjai: A. Vertelutė, 91 E. 22 St. A. Mačiulaitis, 19 E. 19th St. Maršalka—P. Barenas, 26 E. 21st St. Susirinkimai atsibūna kas serečią po pirmam kiekvieno mėnesio 7-tą val. vakare, Felix J. Milvido svetainėje, 26 E. 21st St., Bayonne, N. J. LIET. SUNU IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ ROCKFORD, ILL. Pirmininkas B. Delianas, 1721 Lincoln Ave.

- Vice-Pirmininkas St. Dijokas, 1516 — 14th Ave. Nutarimų Rašt. J. W. Raškevičius, 1359 — 10th St. Finansų Rašt. P. G. Aleksnas, 1516 — 14th Ave. Išdininkas St. Vezenas, 1529 — 10th St. Išdo globėjai: J. Dagis, 938 S. Gregory St. P. Kazakevičius, 719 Lincoln Ave. Maršalkos J. Bardauskas, 620 Island Ave. A. Dundulis, 1017 Island Ave. Organo prižiūrėtojas B. Delianas, 1721 Lincoln Ave. Susirinkimai atsibūna pirmą ne- dėdindį kiekvieno mėnesio, Vego Hall, 9th St., kamps 15th Ave., 2 val. po pietu. LIETUVOS SUNU IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL. Pirmininkas A. F. Sabeckis, 802—5th St. Vice-pirmininkas K. Dimas, 812—5th St. Užrašų Raštininkas A. Bivrlniskas, 1410 So. Park Ave., Waukegan, Ill. Finansų Raštininkas W. Rudzinkas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kalraitis, 1428 S. Park Ave. B. Bučienė, 1428 S. Park Ave. B. Dikišienė, 718 — 8th St. 1330 So. Jackson St., Waukegan, Ill. Maršalka K. Navickis, 1420 So. Victoria St., Waukegan, Ill. Pagelbininkas J. Wardauskas, 1448 Jackson St., Waukegan, Ill. Susirinkimai atsibūna kas trečią nedėdį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų Lduosybės svetainėj, 801—5th St. & Sberidn Ed., Waukegan, Ill. Racine, Wis. LIETUVOS SUNU IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ ELIZABETH, N. J. Valdybos adresai: Pirmininkas S. Morkis, 255 Bond St. Pirmininko pagalbininkas B. Budrius, 127 Bond St. Nutarimų raštininkas B. Budrius, 211 First St. Turtų raštininkas S. Liutkus, 249 Pine St. Išdininkas J. Juozapaitis, 266 First St. Organo raštininkas J. Kentrus, 111 Pine St. Kasos globėjai: S. Juškaitė, 117 Magnolia Ave., V. Serelis, 109 Inslie Pl. Maršalka M. Budrius, 225 First St. Susirinkimai atsibūna kas trečią panedįj po No. 265 Second St. LIET. VYRŲ IR MOTERŲ APSVIE- TOS DRAUGIJA INDIANA HARBOR, IND. Valdybos adresai: Pirmininkas Kl. Lavas, 8604 Deodar St. Pirmininko pagalbininkas K. Joutkus, 3808 Beach St. Nutarimų raštininkas J. Sidaugas, 3727 Deodar St. Turtų raštininkas M. Mauricas, 3822 Deodar St. Išdininkas J. Joukšas, 3521 Deodar St. Maršalka A. Stanaitis, 2101—187th St. Susirinkimai būna kas mėnuo 3 subatą, 7:30 val. vakare, vokiokių svetainėj ant Maple gatvės. VYRŲ IR MOTERŲ APSVIE TOS DRAUGYSTĖ, CICERO, ILL. Valdybos adresai: Prezident K. Adomaitis, 4845 W. 14th St. Prezidentė pagal. J. Takaraukas, 1404 So. 48th Ct. Protokolų raštininkas O. Švegzdienė, 1229 So. 50-th Ct. Finansų Sekr. V. Shleika, 1409 So. 49th Ave. Kasierius Marijona Bartkienė, 1500 So. 48th Ct.

- Kasos Globėjai: S. Adomaitienė, 4845 W. 14th St. Zuzana Gulbinienė, 1511 So. 49th Ct. L. Bertmant, 1533 So. 50th Ct. Maršalka T. Bartkus, 1500 So. 48th Ct. Susirinkimai atsibūna kas paskutinį nedėdindį kiekvieno mėnesio, J. Netto svetainėje, 1500 So. 49th Ave., Cicero, Ill. C. D. L. D. CENTRO VALDYBA. Pirmininkas A. Zolynas, 8 Merchant Place, Newark, N.J. Sekretorius K. Steponavičius, Box 17, Cliffside, N. J. Išdininkas K. Liutkus, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visos kuopos su reikalais, kreipki- tės viršnuordytis adresais, dabartinė Centro valdyba LAISVĖS SUNU DRAUGYSTĖ MAHANŲ CITY, PA. Pirmininkas P. Yoda, 634 E. Mahanoy Ave. Pirmininko Pagelb. J. Kovas, 1227 E. Pine Prot. Raštininkas A. Ramanauka, 1025 E. Pine Finansų Rašt. P. Petčiulis, 1229 E. Pine Išdo trustai: A. Rackauskas — 10th St., J. Baukus, 1121 E. 35- yno Ave., J. Mickūnas, 819 E. P. Maršalka W. Aliečūnas, 1100 E. Marke Susirinkimai atsibūna paskutinį nedėdį kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Juozo Margelio svetainėje, 60 Main St., Mahanoy City, Pa. DRAUGIJA SUNU IR DUKTERŲ LIETUVOS, MELROSE PARK, ILL. Valdybos adresai: Pirmininkas A. Staškus, Box 1127, Melrose Park, Ill. Pirmininko pagalbin. M. Kartauskis, Box 835, Melrose Park, Ill. Nutarimų raštininkas A. Starevičia, Box 1130, Melrose Park, Ill. Išdininkas F. Lapinski, Box 1109, Melrose Park, Ill. Išdo Globėjai: V. Urbonas, Box 747, Melrose Park, Ill. B. Wolowyski, Box 646, Melrose Park, Ill. Organo užžiūrėtojas A. Starevičia, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsibūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdieny, 1 val. po pietų, Frank ir James svetainėj. LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJOS Valdybos adresai, Racine, Wis. Pirmininkas J. J. Juozapavičia, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, 14221 Marquette St. Nutarimų raštininkas J. G. Woslait, 1021 La Salle St. Turtų Raštininkas B. Krišius, 1324 Maple St. P. Pakšis, 8808 Beach St. Išdininkas T. Galiauskas, 1420 Marquette St. Kasos Gobjai: A. Pakteris, 444 Park View. A. Tankumanas. L. B. D. laiko savo susirinkimus kas trečią nedėdindį kiekvieno mėnesio Winter Hall, 412—6th St. Kasos globėjai: J. Pukėnas, 3808 Beach St. TEVYNES MYLĖTOJŲ DR-STES Elizabeth, N. J. viršininkų adresai: Pirmininkas S. Morkis, 255 Bond St. Pirmininko pagalbininkas P. Kablis, 310 Pine St. Nutarimų raštininkas J. Bielt, 108 Inslie Pl. Turtų Raštininkas V. Balinskis, 316 Second St. Organo Raštininkas A. Lukoševičius, 228 First St. Išdininkas A. Balinskis, 153 Ripley Pl.

VIETINĖS ŽINIOS

Kelia randas.

Namų savininkai pastaruoju laiku smarkiai pradėjo kelti randas už kambarius. Pavyzdžiui, po N456 Williams Ave., dideliame name, savininkas išsyk pakėlė po 4 dolerius į mėnesį randų gyventojams. Kada pasarieji užprotestavo ir nenocėjo mokėti, tai policija areštavo tris moteris, kurios pasiskui tapo paluosuotos po 100 dol. kaucijos kiekviena.

Jaunavedžiai žudosi gazu.

New Yorke 19 metų amžiaus Angelo apšvedė su Antonetta Monuce, irgi 19 metų amžiaus mergina. Dvi savaiti išgyveno ir šiomis dienomis rado juodu lovoje begulinčiu ir gazai atsukti. Pati jau buvo negyva, vyras dar tapo nugabentas į ligonbutį, bet vargiai pasveiks. Priežastis sauzudytės — veikiausia dabartinės gyvenimo aplinkybės.

Užpuolė ir sumušė.

Pėtnyčioje ant kampo So. 1st ir Keap Sts. penki plėšikai užpuolė ant tūlo Harry Kahn — kriaučiaus ir jį smarkiai sumušė. Kahn tapo nugabentas į šv. Katerinos ligonbutį. Daktarai saka, kad jis pasilikis tik su viena akia, nes kita esanti labai sužeista ir ja jau negalėsias matyti.

Pastaruoju laiku anglų laikraščiai pilni panašių pranešimų. Lietuviai, vaikščiodami vėlai vakarais, privalo būti atsargūs.

Coney Islande gaisras.

Iš ketvergo į pėtnyčios rykš Coney Islande iškilo didelis gaisras. Vietos gyvenėjai iš artimesnių namų ktiniais drabužiais išbėgo ant gatvių. Pasidarė didelis sumišimas. Grešė visos pasilinksminimo s. Vienok pribuvus rininkams pavyko ugšes plėtojimąsi sulaikyti. Nuostolių padaryta apie 10,000 dolerių.

Pripažįsta "ubagystę."

New Yorke Apšvietos Komisija atmetė sumanymą luoti dykai "public" mokyklose vaikams užkandžių. Kaip žinoma, socialistai aldermanai smarkiai agitavo, kad visose public mokyklose būtų mokiniams duodama uždyką užkandžiai. Vienok buržuaziniai atstovai tam pasipriešino. Jie pasakė, kad įvedimas į mokyklas duoti vaikams uždyką užkandžius bus ne kas kitas, kaip "ubagystė" ir, girdi, vaikus išmokins "ubagauti". Todėl tie ponai nutarė įkurti valgyklas, kuriose vaikai galės užkandžių nusipirkti labai "pigiomis" kainomis — už tiek, kiek patiems kaštuos.

Dr. M. Hillquitas serga.

New York Journal praneša, būk drg. Morris Hillquitas, kuris nominuotas į kongresmanus, sergas tuberculosu (džiova). Ar ta linia yra teisinga, patirti ne pavyko. Gal tik išmislas.

Nėra kam išduoti leidimų dėl apšvedimo.

Staten Islando gyventojai atsidiūrė labai "keblame pa-

dėjime": Deputy City klerkas, kuris išdavinėjo leidimus dėl apšvedimo, uždarė savo ofisą ir išvažiavo ant vakacijų. Atėjusieji išsiimti leidimų rado iškabę, kad sugrįžs nuo vakacijų tik 24 d rugsėjo. Vadinas, susitariusios porėlės dabar privalo laukti, kada jų valdininkas sugrįžs.

Gatvekarių streikas eina prie užbaigos.

New Yorke 3-rd ave. gatvekarių streikas eina prie pabaigos. Veik visi konduktoriai ir motormanai grįžta prie darbo. Mat, valdžios paskirtoji darbo kompanija apsiėmė tą klausimą išrišti, t. y., darbininkus su gatvekarių kompanija sutaikyti, todėl veik visi streikieriai grįžta prie darbo.

Prieš-valdiški lapeliai

Šiomis dienomis buvo New Yorke pasklydę prieš-valdiški lapeliai. Valdžia mano, kad tie lapeliai buvo spausdinti slaptose spaustuovėse. Dabar detektyvai deda visas pastangas, kad suradus spaustuovę ir tuos, kas juos spausdino ir platino.

Cukrus pabrango.

New Yorke gyventojai dabar turės mokėti už cukrus svarą 11 centų, už 2 svarų — 21 centą, už 3 svarus — 31 centą, už 4 svarus — 42 centų, už 5 sv. — 52 c. Gauti galės tik po pusę svaro ant asmens.

Motinos neprivalo vienų kūdikių leisti ant gatvių.

Nėra tos dienos, kad New Yorke ir Brooklyne automobiliai nesuvažinėtu kelių kūdikių. Tankiausiai taip, kad motinos išleidžia vienus kūdikius ant gatvių žaisti, o kartais dar pasiučia į krautu vę ką nors nusipirkti. Pavyzdžiui, pėtnyčioje ant Manhattan gatvės 6 metų mergaitė išėjo iš namų nusipirkti šaltmetonės ir einant skersai gatvę automobilium tapo ant vietos užmušta. Tokių atsitikimų kasdien būna. Motinos privalėtų būti atsargesnės su savo kūdikiais.

Suareštuota vagių šaika.

Šiomis dienomis tapo suareštuota vagių šaika (penki vyrai) ir nugabenti į kalėjimą. Juos kaltina pavogime Expresso kompanijos siuntinių vertės 4,000 dolerių. Jie gyveno įvairiose miesto dalyse — vieni New Yorke, kiti Brooklyne. Vargiai perduoti federaliai valdžiai.

Saugokitės kišenavagių.

Pėtnyčioje policija suareštavo kelis kišenavagius ant Broadway palei Marcy Ave. elevated stotį. Ten jie nuolatatos buvo ir policija atkreipė į tai atydą. Kada pradėjo saugoti, tai susekė, kad jie, susiorganizavę, užsiėmė kišenių kraustymu.

Lietuviai, ypač važinėdami karais ir elevated, privalo būti atsargūs su pinigais; geriau nesinešioti su savimi.

L.D.L.D. 1-mos kp. mėnesinis susirinkimas bus ketverge, 19-tą d. rugs., 8-tą valandą vakare, socialistų kambaryuose 308 So. 5th St.

Draugai ir draugės, malonėkite skaitlingai susirinkti

į šį susirinkimą, nes yra labai daug svarbių reikalų. Prisiųsta referendumas nu balsuoti narinių mokesčių pakėlimo klausime; Centro viršininkų nominavimui blankos. Taipgi prisiųsta agitatyviškų lapelių, kuriuos būtina reikia išplatinti tarvale darbininkų. Kurie dar neatsiėmė knygų "Ant Rytijos Po Sociali Revoliucijai" — ateikite atsiimti. Tik susimildami, draugai, lankykite susirinkimus, nes kitaip kažihkas su mūsų kuopa gali atsitikti.

Pirm. Pr. Bukšnys.

19 d. rugsėjo, Sokolų sveitainėje, bus L.M.P.S. 1 kuopos lavinimosi vakaras. Pradžia 8 val. vakare. Visos narės ir pašalinės malonėkite atsilankyti, nes dabartiniu laiku lavinimosi vakarai puikiai sutvarkyti ir mums, kurios lankomės, neša nemažą naudą.

A. Juozaitienė.

Seredoje, 18 d. rugsėjo, Socialistų kambaryuose, bus L.S.S. 19 kp. ekstra susirinkimas, kuriame bus balsavimas projekto konstitucijos. Būkite visi.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau draugo Adomo Čeponio, Kauno gub., Vilkmergės pavieto, Apie metal laiko atgal atvyko iš Argentinos. Meldžiu atsiskaityti. J. Puzdžius, 47 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. (75-76)

GERA PROGA! Parsiduoda lietuviškos reinkotų išdirbystės (Cos. Gar. Cor.) 10 šerų už visai žemą kainą. Toji išdirbystė puikiai gyvuoja ir šerų vertė kyla, bet gyvenimo aplinkybių esu priverstas parduoti. Kas norit pirkti, kreipkitės dėl platesnių žinių šiuo adresu: W. B. ARCH Camp No. 2, Muscle Shoals, Ala., arba į "Laisvės" ofisą. (74-76)

Meldžiu pranešti.

Kas žinote J. Pakaušio ir V. Užkuraičio adresus, meldžiu man pranešti. J. Pakaušis neperseniai buvo Montelloje ar Worcesteryje, Mass., o V. Užkuraitis Kanadoje. Meldžiu kreiptis šiuo adresu: A. Bilda, 79 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

Telephone 885 Greenpoint.

D.K. VENCKUS

SUTAIŠO MUZIKĄ ĮVAIRIEMS PASILINKSMINIMAMS. Tūnija pianus, taiso ir parduoda. Reikalaujami geros muzikos ir šiaip apie pianus, kreipkitės šiuo adresu: 61 So. 2nd St., BROOKLYN, N. Y. ATYDAI BROOKLYNO IR APIELINKĖS LIETUVIAMS. TAIŠAU namus kaip iš lauko, taip ir iš vidaus; mūriniu, pleistaru, cementoju ir pentinu. Už savo darbą garantuoju. Kainos prieinamos. Duodu rodą dykai. Ant reikalavimo važiuoju ir toliau. Reikal kreipkitės ypatingai ar laišku PRANAŠ GRAŽYS Šapos adresas: 46 Power Street Gyvenimo vieta: 522 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. kambar Myrtle Ave

Sveikata priguli nuo gerumo dantų

Gydyk savo DANTIS pas gerą LIETUVIŠKĄ DENTISTĄ. Dantį yra ištraukiami be jokio skausmo. Drigubos kepuraitės (caps), geriausieji tilteliai (bridge) ir visoki kiti darbai padaromi už vidutiniską kainą. DR. J. LIEBERMAN DENTISTAS 408-410 So. 2-nd St., BROOKLYN, N. Y. Telephone Stagg 1533. Kalbu lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

SERGANTIEJI!

AR NUSTOJOTE SVEIKATĄ IR PRIEŽASTIES LIGOS?

Diena po diena, metas po metų užsimu gydymą sergančių žmonių. Peristatykite sau, kiek as išgydžias, kiek palinksminau gyvenimą. Jeigu jums gyvenimas įkirėjo vartojant visokias gyduotes ir jaučiatės nuolat blogiau, tuomet, nieko nelaukdamas, kreipkitės pas gerą suprantantį daktarą ir specialistą DR. LEONARD LANDES Jis jums be pinigų patars, ką daryti, kad išgelbėti gyvastį ir paaiškins apie ligą. Gydau per 20 metų visokias ligas su didžiausiomis pasekmėmis kaip tai: pilvo, širdies, plaučių jėkų ir tt. Dėl gydymo nervų ir ligų turiu visiems gerai žinomą elektriską aparatą ir X-spindulius, per kurią matyt kinurui kune. Ne kiekvienas daktaras turi tokius aparatus, dėl to, kad labai brangūs. Chemiškas ištyrinėjimas šlapume. Neatidėliokite ant rytojaus, bet tuojau ateikite pas gerą žinomą: DR. LEONARD LANDES Ofiso val.: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 19 v. ryto iki 4 val. po pietų. 140 E. 22nd St., Lexington ir 3rd Ave., New York City.

PERSKAITYK TUOJAU!

R. G. INGERSOLL'O KNYGA

VELNIAS

VERTĖ FERDINAND DE SAMOGITIA

Daugybė žmonių bijo velnio, todėl visi turėtų perskaityti tą knygą, nes susipažins su vėnio istorija, jo darbais ir galybe.

KAINA 20 CENTAI

Brooklyn, N. Y.

MACYS BROS.

NAUDOKITES PROGA!

Didelis išpardavimas Aisbaksių, Vežimukų (kelečių) ir daug kitokių daiktų pigiausia kaina.

Išlygos lengvos rime skyrų gramafonų įvairaus didumo. Sykiu mokant, atiduoda \$1.00 SAVAITEJ

Pristatome į namus. me fabrikos kainomis. Tu-

MACYS BROS. 198-200 Grand Street, BROOKLYN, N.Y. Tarpe Driggs ir Bedford Ave's. Tel. 2372 Greenpoint.

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA. Salės dėl Balių, Koncertų, Būkių, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkus steigius su naujaisiais įtalymais. Keturiuos bolų alleys. KAINOS PRIEINAMOS. 949-959 Willoughby Avt. Tel. 3842 Stagg.

DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas CHICAGO, ILL. Miesto ofisas: 1553 W. Madison St. Valandos: 10 iki 12 ryte. Phone Haymarket 2563. West Side ofisas: 2225 So. Leavitt St. Valandos 6 iki 8 vakare Phone Canal 4626. Nedėdieniais priima tik iškalno susitarus. Rezidencijos Telefonas: Albany 5546

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVI
229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 4TH GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

VISUOMET PIRKIT ČEVERYKUS
Naujausios mados PAS
J. MARTINAITI
157 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

MANHATTAN HATS
yra žinomos kaip geriausios ir dabar yra tokiomis.
Kainos ant kepurų ir ant kitų reikmenų liko pakeltos, bet mes iš anksto turėjome žalios medžiagos ir todėl mes galime pigiau doleriu parduoti ir geresnio tavoro, negu kur kitur.
Pirmiau, negu tu pirksi rudeninę ar žieminę kepurę, atei ir prisiziūrėk mūsų tavorų ir be abejonės, persitūk rinsi, jog tas teisybė, ką mes sakome. Skrybelės pritaikomos geriausiai. Kainos visai prieinamos.
Manhattan Hat Stores
230 Grand St. BROOKLYN, N. Y. 479 Grand St. New Yorke krautu 159 E. Broadway.

MEILĖS LAIPSNIAI
JŲ IŠSIVYSTYME

Toje knygoj aprašyta meilė senovėj; kaip ji vystėsi ir daėjo iki šių laikų. Praeties ir dabarties faktais rementis, nurodoma meilė ir jos rolė draugijimiam gyvenime, ir prie ko ji veda žmoniją. Tai yra viena svarbiausių moksliskų knygų ir ją reiktų kiekvienam vyrui ir moterei atydžiai perskaityti.
Knyga didelio formato, 217 pusl. Kaina be apdarų \$1.00, su apdarais \$1.25.
"Laisvė", 455 Grand St., Brook N. Y.